

PHONY HOAX

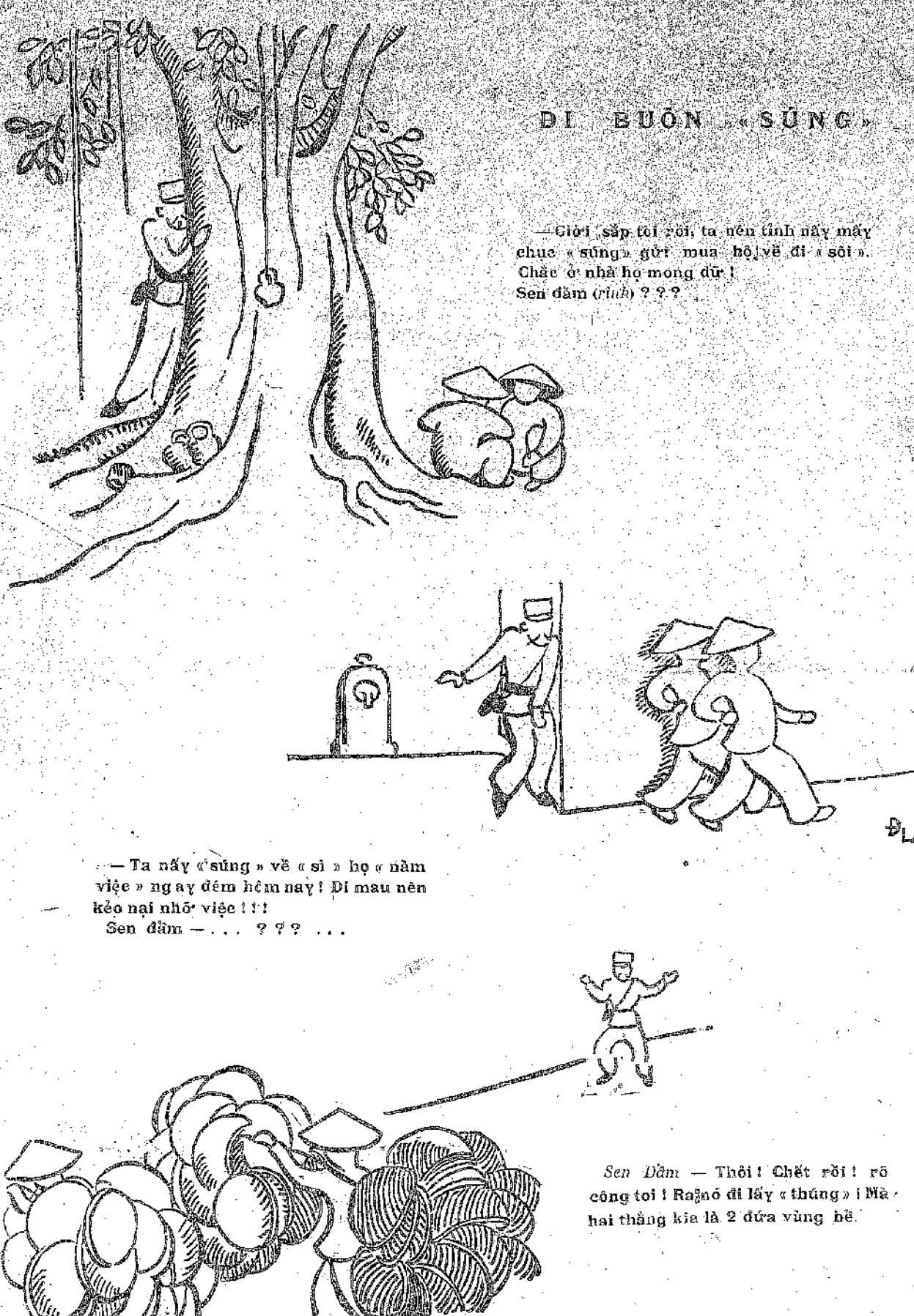
DIRECTEUR POLITIQUE
NGUYEN XUAN MAI

DIRECTEUR N°

THÔNG TÂM

ADMINISTRATEUR
PHAM HUU NINH

RÄ NGA THIU SÅU

TRONG SỐ NÀY NGOÀI NHỮNG MỤC THƯỜNG:

<i>Trang 1.</i> —	CÀI TẠO THÔN QUÊ.	cỦA IIDA-TREAT
<i>Trang 4.</i> —	NỤ CƯỜI NGOÀI NƯỚC	
<i>Trang 3.</i> —	KHUYÊN CHÔNG ÔNG NGHỊ	cỦA TÚ-MÔ
<i>Trang 8-9.</i> —	LÊ-TA LÀM BÁO	cỦA LÊ-TA
<i>Trang 13.</i> —	TÙ LÚC TƠ XE MỐI CHÌ HỒNG	cỦA CHÀNG XIII

CAI TAO THÔN QUÊ

L. T. S. — Về việc cải tạo thôn quê chúng tôi đã nhiều lần bàn đến trên tờ báo này. Một day mờ tờ báo Vũ (số đặc biệt về nước Tân ngay tháng 5 tháng 5) đọc bài phỏng sự của bà Ida Treat, chúng tôi thấy một đoạn nói về việc cải tạo thôn quê ở nước Tân, vay xin dịch đang sau đây để các bạn rõ rằng việc mà chúng tôi dịch làm sau này, hiện bay giờ ở bên Tân đã có người bắt đầu làm rồi. Ở Trung-hoa, ở Annam cũng vậy, việc đổi mới, au hóa dân quê là một việc rất cần và có thể làm được.

NĂM 1926, một thanh niên
Tàu, ông Yen Yan Chou,
trước đã từng du học ở Mỹ và
ở Pháp, đứng lên tổ chức công
cuộc cải tạo thôn quê, lấy
Lingsien cách Bắc-binh hai
trăm cây số làm nơi thí nghiệm.
Ông Yen ngay từ hồi chiến
tranh 1914 đã thử thực hành
việc phò thông giáo dục giữa
đám thợ thuyền Trung-hoa
sang tòng chinh bên Pháp. Ông
có tìm ra một lối giản tiện để
dạy bọn này chỉ trong bốn tháng
biết đọc và biết viết một nghìn
chữ Tàu.

Khi trở về nước, ông đã có công to trong việc sướng xuất phong trào phổ thông giáo dục. Nhờ phong trào này mà có lập ra trong 22 tỉnh những « Bình dân học đường » để dạy những người không biết chữ : 15 triệu người nhờ những nhà trường đó mà biết đọc và biết viết.

Việc thí nghiệm ở Tingshsien trước kia tưởng là một việc thí nghiệm về giáo dục nông dân, nay nghiêm nhiên đã thành một công cuộc cải tạo thôn quê. Công cuộc ấy lan khắp một huyện ở tỉnh Hopei — đất rộng một nghìn cây số vuông, dân 397.000 người, họp thành 472 làng.

Ở Tinghsien, ông Yen đã hội họp đủ các tay chuyên môn để săn sóc đến các việc thiết yếu của nông dân: y tế, giáo dục, các vấn đề về nông tác và dân

CẢI TẠO THÔN QUÊ

(tiếp trang nhất)

sinh (thường trường, nông dân liên đoàn...). Mỗi một khu có một hội đồng tri-sự và thí nghiệm riêng.

Tiền dùng về công cuộc thí nghiệm này một phần do các làng chịu, một phần trích ở công quỹ hội «Trung-hoa cơ sở» và một phần là tiền bán cuốn sách dạy chữ nhỏ của ông Yen. Sách đó bán có ba xu một cuốn mà mỗi năm có tới năm nghìn bạc lẻ.

Nội các công cuộc lùi và công mục đích để cải thiện thôn quê về phương diện xã hội và kinh tế thì việc thí nghiệm ở Ting hsien là quan trọng nhất. Mà không những chỉ có việc thí nghiệm ấy mà thôi đâu. Nhiều hội thiện, nhiều bọn tư già nhận từng làng một làm «con nuôi». Đì chơi về miền quê gần các tỉnh thành lớn, thường hay gặp những «khu thí nghiệm» ấy. Trong những khu nhỏ, thanh niên tân tiến Trung-Hoa nhiệt thành tìm cách giải quyết một vấn đề lớn lao quan hệ đến vận mạnh cả mấy trăm triệu dân.

Một vị giáo sư còn trẻ ở một trường đại học vùng tây nam nước Tàu có ngỏ cho tôi hay rằng:

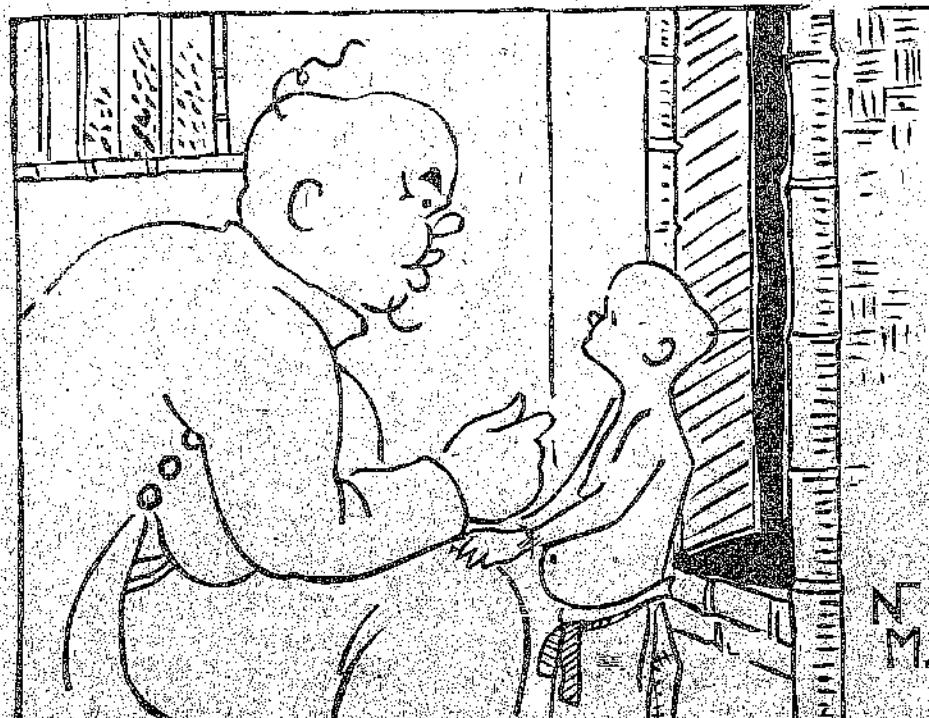
— Dân nước chúng tôi truy lạc dần. Nếu chúng tôi không tự cứu lấy nhau thì ai cứu? Bọn tân tiến chúng tôi bây giờ có tới 15 vạn người — bọn ấy phải là một sức mạnh. Muốn cho sức mạnh ấy có hiệu quả thì phải quay đầu về với dân...

Cái khuynh hướng mới đó, chúng cho cả thanh niên Tàu làm tôi chú ý nhất. Ở đâu ta cũng thấy rõ rệt. Thanh niên Tàu đã sực tỉnh mà nhận lấy cái trách nhiệm về xã hội, khác hẳn với cái thái độ khư khư mình biết mình của nước Tàu cũ Khổng...

Đây lại là lời một thanh niên Trung-hoa:

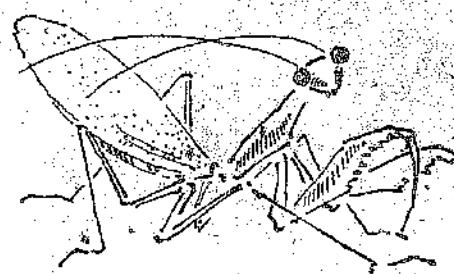
— Nước Tàu lớn rộng quá. Nếu những công cuộc chúng tôi đã làm được thu vào trong một nước nhỏ ở châu Âu thì bà sẽ phải ngạc nhiên mà cho là to tát. Nghĩ đến tương lai nước Trung-hoa không có gì lấy làm nản lòng. Những sức mạnh chúng tôi vốn sẵn có này, nếu một ngày kia có người biết đem ra mà dùng một cách có quy củ, có phương hướng hẳn hoi — mà ngày đó, tất thê nào cũng đến — thì nước Tàu không cần ai giúp đỡ. Nước Tàu có thể tự lực mà cứu lấy mình được.

Lược dịch của Ida Treat

Bố — Em con Ba-Vanh ngoan lắm, bố hỏi nó cho con nhé?

Con — Thế, nó đã có may vanh rồi bố.

...T
U

này ấy sẽ có một cái thư viện có thể đựng được 500.000 quyển sách viết bằng các thứ tiếng trên toàn cầu.

Thật là một tòa lâu đài nguy nga, đồ sộ làm để giữ sự hòa-bình cho thế giới. Họa may ở một nơi tráng lệ như vậy, con chim «hòa-bình» nó có thích mà ở lại trong đó chăng».

Nhưng chỉ sợ đã là con chim thì lúc nó bay ra, lâu dài càng lớn, càng cao, nó bay ra càng dễ.

Và sợ nhất là các cụ sứ thần các nước vào một tòa nhà to thế đến lạc mất chặng, nghỉ lại, chả cú to như vậy, đến nhỏ như nhà hội Quốc-liên bây giờ, mà họ còn lạc nữa là! Vả họ có lạc mất, hay có ngủ mất, thì thế giới cũng vẫn vậy thôi.

Xử tội chó

Người nước Mỹ vẫn tự cho mình là văn minh hơn người các nước khác, nên làm việc gì cũng ra ngoài khuôn khổ cả.

Gần đây, ở gần đó thành Nữu-ước có một cậu bé bị ba con chó cắn. Ba con chó kia bị bắt liền và bị giao ra tòa. Quan tòa liền nghị án xử tử ba con vật cắn người kia.

Không biết là ba con chó bị xử死刑 hay bị chém, nhưng dẫu sao, vị quan tòa nọ sử ép chúng qua.

Nếu quan tòa cho chúng thông minh cũng như người, nên phải chịu trách nhiệm cũng như người, thì sự phạt nặng mà tội thì nhẹ quá. Sát nhân giả tử, nếu cậu bé có chết, chúng chịu chết đã dành, nhưng cậu bé chỉ bị cắn. Vậy phạt chúng, nên chỉ để cậu bé cắn lại chúng mới là công bằng.

Còn nếu cho chúng là không có linh hồn, không có tri thức thì chúng còn có trách nhiệm gì. Vậy đảng nào, cái

CẨM BẠCH

Có kẻ hoặc hơi dựa vào «Nửa chung xuân» của Khai-hung mà viết kịch đem diễn, hoặc diễn một vở kịch nào đó mà lợi dụng cái tên «NỬA CHUNG XUÂN» khiến khán giả tưởng lầm rằng đó là truyện cổ MAL.

Tu-luc Van-doan xin có lời bá-eo cung đốc già biết rằng những vở kịch ấy không có định-dạng gì tội-tác phẩm của Khai-hung hết, trừ ra vở kịch nào mà tác giả sẽ cho phép diễn thì không kể.

Tu-luc Van-doan

NHÀ KINH NGHIỆM LÊ - HUY - PHẠCH

đã phát minh những thứ thuốc

số 10, số 4, tên giá 0\$50, bệnh nang thê nào uống vào cũng khỏi, số 18 giá 1\$00 khói hach, quả xoài, đau xương, rát thịt.

Sau khi khỏi, lâu và Giang mai trong ống tiêu tiên như biến đổi, gần bay rụt, nên dùng ngày số 42 giá 0\$60 và số 22, hộp lớn 2\$00, hộp nhỏ 1\$00.

mỗi thứ 2, 3 hộp là quét sạch vi-trùng lâu trong máu và tho-thi.

Bất cứ đau, ợn hay cảm bã, mỗi khi rượu say hoặc khô nhoc và voi tình dục, cùi sinh bệnh phong tích như da vàng, gầy còm, mắt xấu, tức ngực,

ó chua, đau bụng, trong bụng rồi cuộn (rối) lại tan) dùng số 13 giá 0\$50 khói ngay.

Thuốc ca-nha phiến số 60 giá 1\$00 uống 1,2chai ca-han, thuốc này không sói ruột không tan, không bệnh như pha, đau bụng, đi tiểu, ngáp, đờ-dãi, mồi hám, khó chịu.

CÁC THU THUỐC CỦA BẠN HIẾP KHÔNG HAI SINH - DUC VA SUC KHỎE

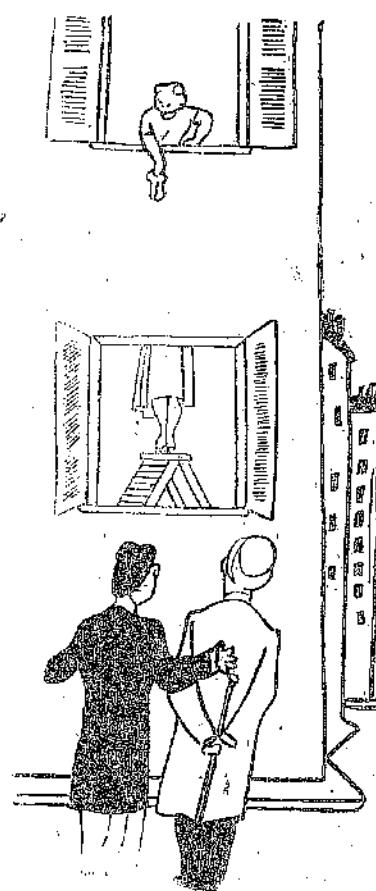
LE - HUY - PHẠCH, số 12, Route Sinh-tu - HANOI

Chi-diêm cao linh: Saigon, M. Dương-van-Vy 109 c/Espagne (tiệm bán đồ đồng) — Nam Định: M. Châm-ám-Lý 202 Maréchal-Foch — Hải phòng: M. Nam-Tân 82, Bandal

đều có quyền bệnh nguyên kính tặng các ngài.

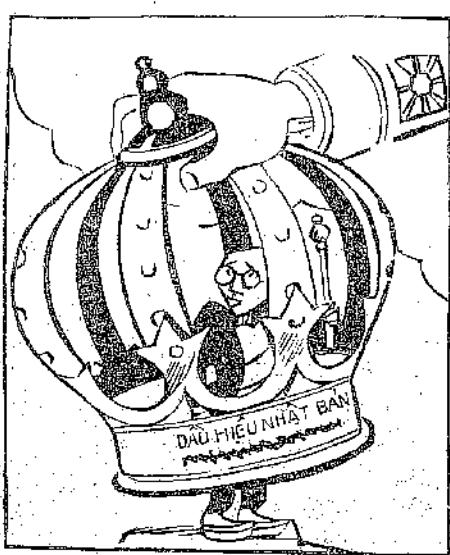

NU CU'Ò'I NU'Ó'C NGOÀI

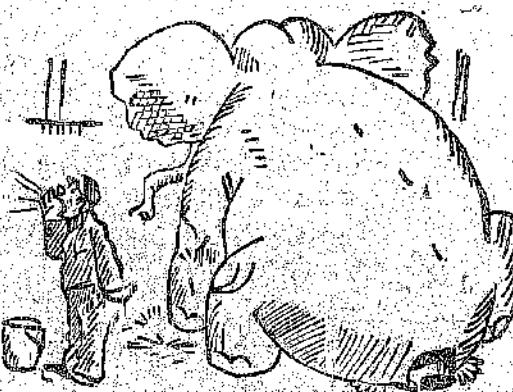

— Người ngóm thế kia thì biết lấy chồng nào cho vừa được.

Travase delle Idee

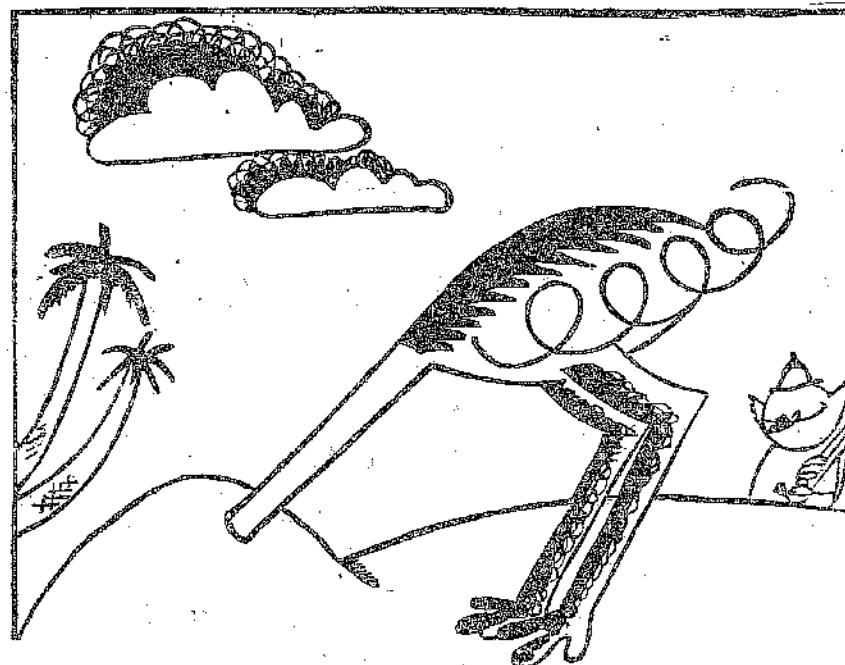

Mù vua Phô-Nghi

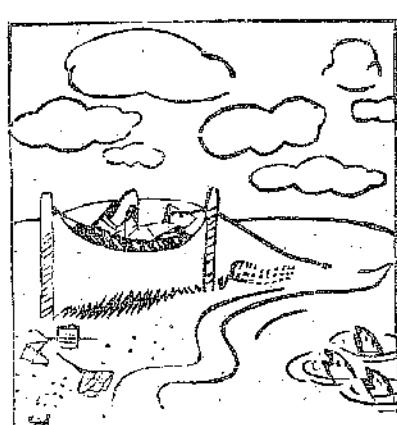
Bác phò! Bác phò ơi! Bác đi đâu rồi?

Sondagomisse Siria

Con chim đà mỗi khi thấy có người đi săn rình bắn thi làm thế này. Chúng tôi cũng nhận rằng đó không phải là một diệu kẽ để giải quyết những vấn đề khó khăn.

El Diluvio

Lú cá (khoái trít) — Hừ, hừ, cái nhà bác dì cậu bị mael lướt rồi.

Grune Post

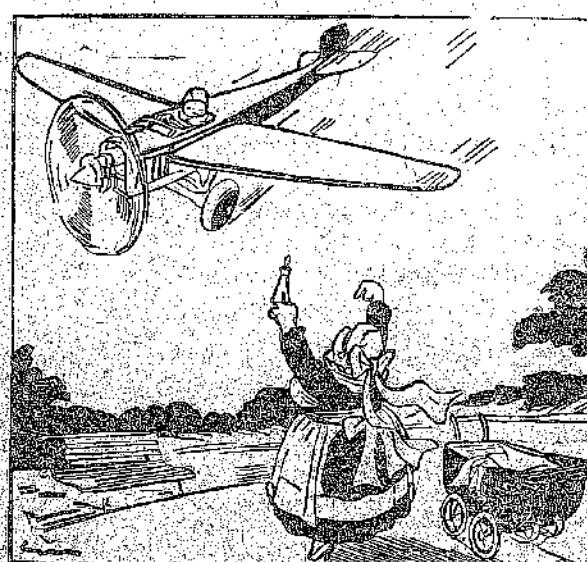

— Con chó này của bà phải không?

— Không?

— Trước tôi ngờ... vì nó giống bà lắm.

Gutierrez

CẠNH ĐỜI SAU

Vu em — Thôi, chủ minh hãy xuống bù ti đã!

Guerin Mescino

VÉ ĐẸP MÁY KIỀU YẾM MỚI

Cứ theo lối cắt yếm đăng trong P.H. số 103 các bạn thêm thắt đôi chút sẽ được nhiều mẫu khác nhau.

Kỳ này tôi hãy tạm xin hiển các bạn già ba kiểu.

A
Kiểu thứ nhất — (hình A) May bằng vải mỏng tè ô (carreau) viền nẹp trắng.

B
Kiểu thứ nhì — (hình B) May bằng vải in hoa có nẹp trắng, cắt theo hình bể.

C
Kiểu thứ ba — (hình C) may bằng vải đồng màu dịu nhai (beige) hay vải trắng có viền nẹp đàng-ten (dentelle).

CAT-TUONG

THUỐC LẬU HỒNG KHÈ

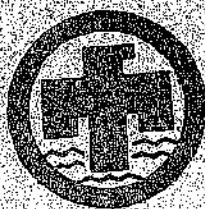
Bệnh lậu mủ, mạc phai, hoặc bệnh lậu chua không rút hết mủ khi uống rượu, thức đêm, trong người nóng nảy, lại thấy trong nước tiểu có vẩn, nóng thuốc này đều khỏi rút hết. Thuốc đã mau khỏi, lại không công phai, nên được anh em cởi em đồng bào tin dùng mỗi ngày thêm đông, cả người Tây, người Tàu cũng nhiều người uống thuốc này được khỏi rút hết, công nhận rằng không thuốc nào hay bằng thuốc lậu Hồng khè. Giá 0\$60 một ống. Bệnh giang-mai, bệnh hạch lén soát, nóng rát, đau xuong, rất thường, rắc rứt, nổi mề đay, ra mào gà, hoa khè, pha lô khớp người, uống một ống thuốc là kiêng-hiệu, không hãi sinh-dục. Cung 0\$60 một ống. Xin mời qua bộ-lai hoặc viết thư về, lập tức có thuốc gửi nhà giày-thép đến tận nơi.

HỒNG - KHÈ - DƯỢC - PHONG

58, Route de Hué (số cửa cho Hôm) Hano — Telephone 755

DAILY HỒNG KHÈ — M. Đức 73, Belgique, Hiphong — Ich-sinh-Duong 190, phủ Khach, Nam-dinh — Xuân-Hải 5, Rue Lac-son, Son-tay
Phu-Lung 12, Cordonnier, Ha-tuong — Bát-Tiên, Maréchal Foch, Vinh — Bát-Tiên, Paul-Bert, Hué — Bát-Tiên, Tourane-marché — Rue Marché Nhu-trang
Đức-Thắng 148, Albert Ier Dakto Saigon — Cố-dát-dai-y kháp-ba Ky — Ai-nuon-nhan-lam-dai-y-vin-viet-thu-võ-huong-luong

NGƯỜI HỘI ĐỀN THÀNH

Anh chàng Tăng Bản

TĂNG BẢN là một viên Lãnh-sư Nhật-bản ở Nam-kinh. Hồi mồng tam-thang-sáu ta vừa rồi, bỗng nhiên thấy chàng mất tích. Chính-phủ Nhật-lập tức tuyển ngôn-ràng chính-phủ Trung-hoa phải chịu hoàn-toàn trách-nhiệm về việc ấy, rồi hóm mười hai-tháng-sáu, ban-lệnh cho ba chiếc-tàu binh từ Thương-hải đến Nam-kinh, ra-han cho các nhà-dương-cục Tầu-máy-hôm phải kiểm-cho ra tung-tích Tăng-Bản, nhưng hàng-không tìm được sô-cho một đội-thủy-binhs Nhật-lên bộ-Sim kiem-lấy. Họ lại phao-ngoń rằng Tăng-bản bị phái-phản-dối Nam-kinh ám-sát.

Chính-phủ Nam-kinh cuống-cuồng-lên như ngựa-gặp đường-công, bá-nghiêm-lệnh cho sô-quân-cảnh phải chia-ngoại-di-tìm-kiem các-noi, lại treo-một giải-thưởng-năm-ngoàn đồng-cho ai-biết-tung-tích Tăng-Bản ở đâu. Nhưng, sông-núi-bao-la, tìm-chim-biết-chim-chui-rúc-vào-dâu?

Đường-lúc-bốt-hoảng, bỗng-quân-cảnh-gặp-một-chàng-dầu-bù-tóc-rối-nǎm-lần-ở-trong-hang-núi-Tử-kim-chính-là-anh-chàng-Tăng-Bản.

Gan-hỏi, Tăng-Bản trả-lời-rằng-vì-chán-doi-lên-nǎm-choi-trên-núi, đợi-cái-chết-nó-mang-di, nhưng nó-không-mang-nén-dành-sống-vậy.

Thật-là-may-cho-Trung-hoa, mà-không-may-cho-Nhật. Anh-chàng-Tăng-bản kia cũng-dại, giá-cứ-chết-quách-trong-hang-thì-có-phải-là-Nhật-dã-khai-chiến-với-Tầu, chi-ếm-được-vài-tỉnh-nữa-rồi-không? Còn-số-tiền-năm-ngoàn đồng-kia, chính-phủ-Trung-hoa-nên-lhường-cho-anh-chàng-Tăng-Bản, vì-anh ta... dã-tìm-được-anh ta!

Cứu-ngoại-thất-nghiệp

Du-ợc-tin-rằng-dân-thất-nghiệp-dẫu-là-trí-thức-thất-nghiệp-hay-hàng-cấp-thất-nghiệp-cũng-vậy, đến-giờ-ăn-là-dược-lành-một-là-phiếu—đem-là-phiếu-Ấy-lại-một-hàng-com-là-được-ăn-no, như-thể-một-ngày-hai-lần. Nên-giầy-có-mòn-gót, hả-mõm, chỉ-có-việc-đem-giầy-đến-xin-một-lá-phiếu-nữa—đè-di-chữa-ở-một-hàng-giầy-nào; cùn-đến-lúc-tóc-dài-chấm-gáy, cũng-có-thể-xin-dược-một-lá-phiếu—đè-dến-hiện-hot-tóc-di-cho-ra-về-con-người-nền-nếp... Được-tin-này, tôi-cũng-đến-co-xin-làm-thất-nghiệp-mất-thôi!

...Nhưng...nhưng-câu-truyện-này, nghe-dầu-lại-xảy-ra-ở-bên-nước-Ý-Hoài-của! xa-xôi-quá.

— Ô-hay-có-biển-cầm-sao-các-bà-Ấy-lại-vào-dây-được.
— Các-bà-Ấy-có-là-máy-gì-đến-mà-không-vào-được?
— Các-bà-Ấy-là-máy...dé.

Ông-Nguyễn-tiên-Lăng-diễn-thuyết

Tôi-dã-bị-bà-Lê-Dư-rồi-dến-ông-Lê-Dư-kế-tiếp-nhau-nhất-định-cho-nghe-diễn-thuyết-rồi, nén-mãi-dến-nay-tôi-vẫn-không-giám-bén-mảng-dến-hội-quán-hội-Tri-tri-nữa.

Lần-này-nghe-tiếng-ông-Lăng-lên-diễn-dàn, tôi-vẫn-còn-nom-nóp-sợ. Bách-Linh-thúc-năm, bảy-lượt, tôi-mới-nghe-theo. Vả-lại-theo-lời-Bách-Linh, tiếng-kêu-của-mùa-hè-tôi-nghe-quen-lắm-rồi, dã-như-người-rạn-dòn, bảy-giờ-có-nghe-thêm-chút-nữa-cũng-chẳng-ngại.

Thinh-giả-dến-nghe-buổi-chieu-hôm-thứ-năm-trước-là-một-thứ-công-chúng-phuc-tap: nhà-báo, nhà-sư, học-sinh, nhà-buôn-bán, mấy-bà, mấy-cô và-máy-cậu-bé-con. Mọi-người-im-lặng-như-tờ-khiên-cho-tôi-tưởng-rằng-họ-còn-ngủ-cái-«giấc-ngủ-Lê-Dư»-hồi-nào.

Cái-giấc-ngủ-Ấy, cả-đến-bài-diễn-văn-rất-giản-dị, tự-nhiên-và-hùng-hồn-của-ông-Lăng-cũng-không-dánh-thức-được.

Về-phiá-trái-diễn-giả, môt-cô-bé-tinh-táo-nhất, vừa-gai-ngực, vừa-chăm-chú-dé-hiểu-võ-máy-câu-vi-cuộc-đời-cũ-với-cuộc-đời-mới, túc-là-cái-ao-tù-với-cái-nguồn-nước-chảy. Bên-cô-là-một-cậu-bé-cũng-hết-sức-binh-sinh-trống-đôi-con-mắt-lên-dè-ngahe. Nhungs-câu-nghị-luận-kia-xem-chừng-cậu-cho-là-chí-lý-lâm.

Cả-máy-ông-đứng-sau-ông-Lăng-cũng-vậy. Thinh-thoảng-tôi-lại-thấy-ông-gật-dần-ra-y-báo: «ngài-nói-rất-phải, cũ-không-phải-là-méi, đời-nay-không-phải-là-đời-xưa-nữa, cũng-như-«đòng-bà-ngài-nai-không-giống-đòng-bà-ngài-xưa»(1).

Nhungs-cuộc-đời-mới-hay-cuộc-đời-cũ-thì-hai-vị-hòa-thượng-ngoài-kia-có-cần-gì.

Hai-vị-từ-lúc-mới-vào-dây-văn-ngoń-yên, im-lặng-như-hai-pho-tượng-từ

(1) Lời bà-Lê-Dư.

bí, rát-doi-có-máy-còn-muỗi-nó-dến-thâm-chân-má-hai-vị-chỉ-hơi-cù-dòng-cái-ngoń-chân-cai.

I-rên-bô-mặt-tu-hanh-dạo-mao-Ấy, tôi-không-thấy-lộ-ra-một-ve-gi-là-khen-hay-là-chê-diễn-giả. Nhưng-thinh-thoảng-tôi-lại-bắt-chợt-được-về-kho-chứu. Hai-vị-có-lúc-hình-như-tu-hồi-minh-ràng: «quai, chẳng-biết-minh-dến-dây-làm-gì? Ở-dây-má-không-chạy-không, cầu-má-không-má-cũng-chẳng-có-vòng-linh-nào-dẽ-minh-dến-tụng-niệm-hò».

Bài-diễn-văn-của-diễn-giả-có-bốn-doan, có-ba-câu-phong-dao, có-một-vài-tiếng-tay-má-nhà-tu-hanh-tưởng-là-một-tiếng-phun-âm-hay-bà-la-âm-chiđó. Trong-bài-nói-về-cảm-tưởng-và-sự-cảm-dộng-của-diễn-giả, nói-truyen-doi-ngoń-deu, quả-xim-chín-với-cánh-rừng-xanh, nói-truyen-dúc-tan-quân-má-diễn-giả-kính-trọng-máy-dạo-sắc-lệnh, nói-truyen-kính-thành-Huế-má-diễn-giả-vừa-vào-diều-trai. Bởi-thể-bài-diễn-văn-mới-gọi-là-«cuộc-đời-mới».

Diễn-giả-lại-nhắc-đến-cá-ông-Lê-Dư-khiến-mọi-người-kính-ngạc-trông-lên—kính-ngạc-nhất-là-tôi, tôi-nghĩ-bụng-rắng:

— Ông-Lê-Dư-lại-ra-dây-bây-giờ-thì-khốn.

May-sao-diễn-giả-với-ông-Lê-Dư-hiểu-hung-mọi-người.

Một-lần-ông-Lăng-ngừng-đọc. Tôi-toan-võ-tay-thì-Linh-giữ-lại:

— Ông-ngừng-đọc-dé-giỏi-nước-sấp-giòng, tập-giấy-diễn-văn-còn-ngoń-một-nửa-nữa-kia.

Lúc-Ấy-một-ông-ngoń-san-tôi-vừa-nuốt-nước-bợt, vừa-lè-nhè-nói:

— Ông-diễn-thuyết-vô-phép-tê, rót-rượu-đóng-trước-mặt-mọi-người-má-chẳng-thêm-mời-ai.

Tôi-trông-lại-thì-người-này-như-có-họ-với-lý-Toét-thì-phải.

Nói-chán-rồi-diễn-giả-phải-có-lúc-thôi, ấy-là-lúc-tôi-mừng-nhất.

Sau-khi-tả-cánh-một-buổi-dêm-tôi-với-bình-minh-trong-Huế, diễn-giả-đứng-dạy-dé-cho-mọi-người-biết-rằng-ông-diễn-thuyết-dã-xong.

Một-tràng-võ-tay.

Linh-cũng-bết-séc-võ-theo.

Tôi-hỏi-Linh:

— Anh-phục-diễn-giả-lâm?

— Chưa-hắn.

— Sao-võ-tay-dữ-thể?

— Dè-cho-vui.

Lê-ta.

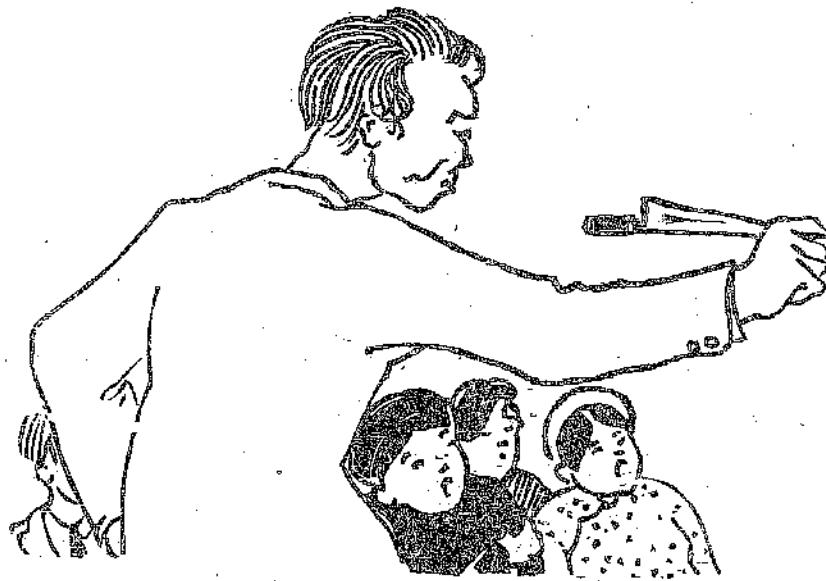
Peinture GECKO
HANOI — SAIGON — Pnompenh
HIỆU SƠN THẮNG - LONG

MŨI DAO CUỐI CÙNG

TU NĂM là chủ một phường xiếc nhỏ. Tới tinh li nào, chàng cũng dùng bước. Rồi, trên một bãi đất, sau khi đã làm thành một cái rạp rất nhanh chóng, tối hôm đó, bọn chàng biểu diễn cho khách xem. Trong một khoảng nou hai giờ, đồng hồ, khán quan đã bao phen vui cười như pháo nổ, vỗ tay ầm ầm, mà cũng nhiều lúc phải kinh sợ hối hùp, trước một tấn trò rất nguy hiểm.

Trên con đường gió bụi, bọn họ đã tập tụ với nghề. Rồi trong lúc diễn trò, tiếng hoan hô của khách xem đã làm cho họ phấn khởi trong lòng mà cố làm cho thêm tài, thêm khéo.

Vợ chồng Tu Năm sở trường về ngôn ném dao. Cái trò đặc sắc nhất này bao giờ cũng diễn sau cùng. Trước một tấm bảng gỗ to, vợ Tu Năm đứng yên như tượng đá. Phía bên kia, Tu Năm cầm một ném dao. Trước con mắt ghê sợ và lo lắng của khán giả, chàng vung cánh tay khéo léo mà ném từng con mồi về phía vợ đứng. Những mũi dao nhọn sáng nhoáng, vùn vụt bay cắm vào bảng gỗ, không hề có xảy xát tội mội tí da, người thiếu phụ, nét mặt thản nhiên để tỏ sự can đảm của mình như một người ôm vẫn đương hoàng doi giờ chết. Nàng sung sướng mà thu lấp tiếng khen lìu mân trò.

Cái hạnh phúc ở đời này ít khi được lâu dài, vì thường có những sự rắc rối đến phá tan. Cho đến cái tình yêu rất thiêng liêng của hai vợ chồng cũng có khi phai nhạt. Vợ Tu Năm ít lâu nay đã đem san sẻ cái tình của mình với một người thanh niên cũng

bạn làm trò. Nàng chỉ là một người đàn bà, mà sự cảm động của xác thịt lại mãnh liệt lắm:

Thường thường sự xảy ra cho mình, người ngoài đều biết hết, mà chính mình lại không hay chi cả. Tư Năm cũng ở trong trường hợp đó. Chàng không hề nghĩ vợ, vì khi đã yêu ai thì tin nhau quá, có khi tiếng xấu đồn đến bến tai mà vẫn làm ngo, cho rằng đó chỉ là câu bịa đặt của kẻ hay ghen ghét. Tư Năm rất yêu vợ, yêu là lùng. Đời chàng đã trải qua một hồi khổ sở, đến nay chỉ vì vợ mà chàng quên hết những nỗi đau đớn khỉ xưa. Chàng quý vợ, chiều chuộng hết sức, không hề có làm cho phạt ý vợ...

Chàng không muốn giết ngay con đàm phu mà chàng đã đem cả tâm hồn phó thác. Chàng muốn khác, muốn cho vợ chàng trông thấy cái chết đến trước mắt mà phải đứng chờ...

Chàng cười nhạt vứt con dao xuống đất...

Trò diễn đã đến hồi cuối cùng. Bây giờ là lúc vợ chồng Tư-Năm ném dao, cái trò rất khéo mà rất nguy hiểm. Vợ chàng đã sắp bước ra sân khấu, thì Tư-Năm có lẽ chợt chùng lòng can đảm chạy vội lại gần, ghé tai nói nhỏ:

— Đừng ra nữa.

Vợ chàng quay lại, mím cười au yếm đáp:

— Đến giờ rồi, mình ạ.

— Anh biết. Nhưng mình đừng ra.

Vợ Năm dương mắt ngạc nhiên nhìn chồng không nói,

— Đừng ra, vì ra thì chết...

Người vợ còn bối ngắt chưa hiểu, thì Tư Năm lại mắng mồi, trợn mắt nói tiếp:

— Chết bởi tay tôi.

Vợ vui hiều, hiều hết. Nhưng ứng dung, dĩnh dạc, mặt mày bón hỏ, nàng bước ra sân khấu. Tư Năm theo sau.

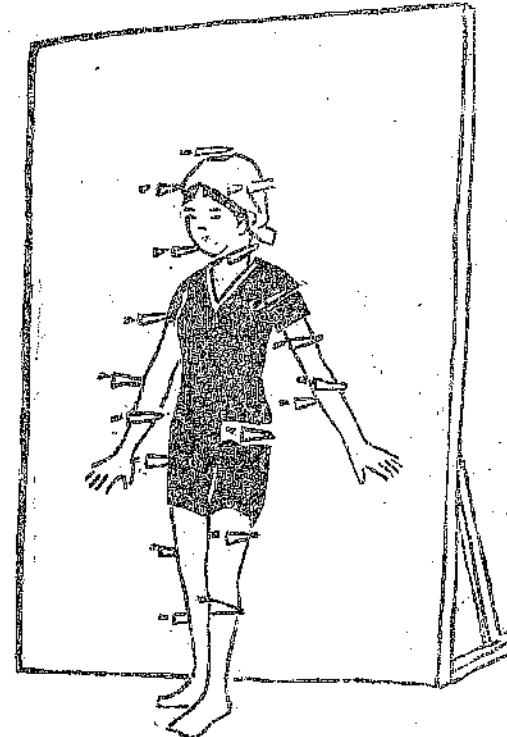
Một hồi vỗ tay khen.

Nàng can đảm, giông giác đi đến tấm bảng gỗ to...

Cách xa mười bước, Tư-Năm đã ôm săn một ném dao. Chàng vẫn yên tĩnh như thường, mà nghĩ đến sự kin đáo của chàng. Trên môi chàng vẫn thoáng một nụ cười, người khác thì cho là chàng vui vẻ mà làm trò, chỉ có vợ chàng là biết rằng cái nụ cười đó rất chua chát, thậm chí là lùng...

Nhu chóp nhoáng, hai mũi dao đã cắm ngay vào gỗ, sát mang tai người thiếu phụ. Tiếng vỗ tay ầm ầm. Tiếp đến hai mũi khác, rồi năm, mười mũi

to nhất, sáng nhoáng, ném xong chiếc này thì mẩn tròn, mà ném đến con này mới phô hết sự tài giỏi.

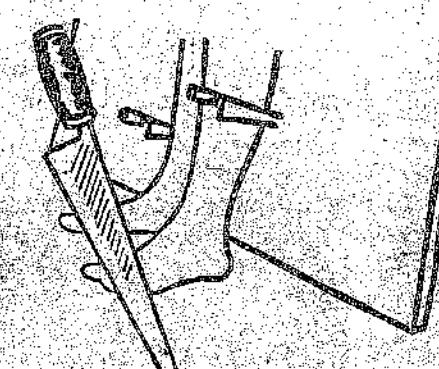

Vợ Tư Năm từ lúc đầu vẫn thản nhiên mà đối phó với số phận, đến bây giờ cũng đổi hẳn. Mặt nàng bỗng tái mét, cặp môi nhợt nhạt như con gà vừa cắt tiết. Cái mũi dao cuối cùng kia thế nào cũng kết quả đời nàng. Thần chết đã đứng ngay trước mặt... Chạy ư? Hay kêu cầu cứu? Nàng không còn đủ can đảm nào. Vì lòng chán nản, nàng cũng muốn chết lầm. Cái lối nàng, lương tâm nàng bắt buộc nàng phải đứng đó, đứng mà hứng lấy lưỡi con dao oan nghiệt kia... Nàng nhắm nghiền hai mắt lại, chờ...

Cái phút Tư Năm thi hành cái ý tưởng lúc nay đã tới, chàng nắm con dao, mím môi, trợn mắt, ngắm đúng trái tim: Bỗng chàng rướm ra trong iri một cảnh tượng thương tâm: vo chàng đang rãy rãy trên vũng máu đào.

Một người đã từng chia ngọt sẻ bùi, người mà chàng vẫn au yếm, đến nay vì một điều lầm lỗi, vì một cái nhược điểm đàn bà, đến nay giết dữ... Chàng thấy tay mềm nhũn, con dao như muôn rơi... Lòng thương người mạnh hơn lòng ghen tuông, lương tâm chàng đang nhủ rằng cái việc đó là hen nhát. Chàng không nghĩ ngợi gì nữa, giơ tay run run ném mũi dao sang quắc cắm chặt xuống đất. Mũi dao không trúng thứ nhất trong đời ném dao của Tư-Năm.

Vũ Đình Thảo (Đáp-câu)

khác theo nhau, khi thi cảm sát cảnh, lúc cảm ngay sát hai bên sườn.

Đóng dao con vừa hết, còn một chiếc

NGÚ TINH NHAN TAO HUYẾT

Của Trung Hoa danh y Yeesioumine phát minh, đã phân chia tại phòng thí nghiệm Hanoi, ngày 15 April 1932. Quan chánh phòng thí nghiệm cho giấy nhận thức rằng: "Thuốc này không có công phật, dùng để tăng sức khỏe, bồi khí huyết, làm cho Hồng huyết trong sạch, và trừ trùng độc lau, glang-mai".

Trị bệnh: Xanh xao, gầy còm, kinh sợ, hay quên, kém ăn ít ngủ, mông mị, hoa tinh, chóng mặt, rò rỉ dầu mỡ hôi tràn, đánh trống ngực, cảm thân suy, bệnh lâu, giang mai, chưa tuyết hết, da bã kinh huyết bất điều khi hú, bạch đầm. Cứ già khát huyết kem. Trẻ con cảm sai, ghi, lờ. Mỗi chai 1\$50 — 6 chai 7\$50.

Trong hiệu có lưỡng y an mạch không lấy tiền.

NGÚ TINH ĐƯỢC PHÒNG số 114, phố Hàng Bông, Hanoi

MỞ VÀO NGÀY 8 MAI 1934

NHÀ HÓ - SINH VÀ DƯƠNG - BỆNH

của Bác-sỹ NGUYỄN VĂN - LUYỆN và Bác-sỹ PHẠM HỮU - CHƯƠNG

30 Rue Bourret 187, Boulevard Henri d'Orléans, đầu ngõ Trâm mít, Hanoi

Nhà thương nhân người đê và người ôm nằm riêng từng buồng. Mọi sửa sang rất rộng rãi, sạch sẽ, lịch sự. Có đủ khí-cu để chữa thuốc và đồ để kho.

Có chiếu điện quang (Rayons X) và chẩn bêng bằng điện.

Có hai bác-sỹ và hai cô đỡ ngày đêm trông nom rất cẩn thận.

Bác-sỹ Nguyễn Văn Liệu bệnh nhân ở nhà cũ 18 Rue de la Citadelle,

nhưng đến thăm bệnh luôn ở nhà thương.

Bác-sỹ Phạm Hữu Chương sẽ ở luôn trong nhà thương, và có phòng thăm bệnh riêng ở đây.

MẠY LÓI PHAN TRẦN

Tất cả những bài thơ của ông đều cho thấy một khía cạnh đặc biệt là sự mỉa mai, chế nhạo, đùa cợt.

Ông Trương Cung Ông Thành-Lâm đều là Ban đồng học của tôi và những bài văn-de, bài phú, bài hát Việt-Nam, nói ngõi lại mĩa kieu.

Ông Trương cho khía cạnh của ban gai là thiên về đẹp, và cần phải sửa đổi lại.

Ông Thành-Lâm lại tên là Ông Thành-phu-nh được nhà chí cẩn thất dav một chút (ao) và may lèp trên lái mòi (quần) là dù về mĩ thuật làm, và không cần phải sửa đổi gì nữa.

Tôi là người giữa, trả lời câu hỏi của hai ông chỉ có một câu:

Thay hay, thay đẹp, thay phải cứ việc mà làm, như thế nghĩa là tôi không ngô-một mảng mày ỷ-kien gì về việc này hết.

Trong một câu truyện ngắn riêng của N. T. N. của ông Thành-Lâm, những lời bông lòn của tôi, ông Thành-Lâm vì có lẽ muốn cho chúng nó có vẻ đúng đắn và hót rrompt rà lồi thôi bèn tai độc giả, nên thu gom lại và làm cho tôi như có ý kiến riêng và nhất định về việc ấy rồi, còn việc cầm tờ Phong-Hoa mà xác định, có lẽ ông Thành-Lâm muốn cho vui truyện, sẵn lòng cho tôi mượn cái cờ chỉ ấy thôi.

Giá ông Thành-Lâm viết thư riêng cho cô N. T. N. tặng cô câu truyện ngắn của ông, thi tôi chẳng nhắc tôi câu truyện nhỏ mọn ấy làm gì, nhưng khốn tôi câu truyện ngắn ấy ông lại tặng cô trên mặt báo, nên tôi có mấy lời phàn tràn này cho đúng sự thực.

B. Lộc.

HỘP THƯ

Ô. Đông-Diễn. — Xin ông cứ theo lệ chung vi có đến 5, 6 trăm bài, Dẫu muôn cũng không sao chiều lòng ông được.

Ô. Đ. M. C. — Xin ông chịu khó đợi.

Cô N. T. B. L. — Bài của cô H. C. dãi quá, khó lòng có cho đăng.

Ô. N. V. D. — Chúng tôi vẫn biết ông theo đúng như thế nhưng thế không đủ.

Ô. T. M. Vg. — Công việc ấy khó khăn.

Ô. D. N. V. — Về việc ấy sau này ông sẽ rõ thực hư.

Ô. H. V. Th. — Vâng, chúng tôi đồng ý với ông và cho là việc đó rất cần, nhưng không biết rồi có được như ý không.

Ô. N. V. M. — Cố nhiên, ông chắc vui lòng làm mà chúng tôi cũng vậy.

Cô N. T. B. Đ. — Xin lịnh ý. Cô muốn biết chắc xin cô chịu khó tra cứu-xem.

Cô N. T. K. Chúng tôi không muốn nhắc lại truyện cũ.

Ô. T. D. Tr. — Ông chờ bên ngoài. Phải mạnh bạo tiến lên. Sự là không phải là có gan theo cái mới, chính sự là là cứ khu khu cho cái hiện trạng là không thể đổi khác được.

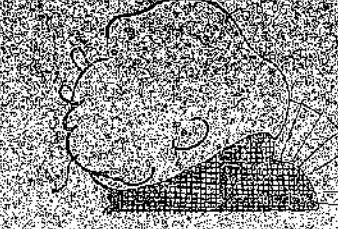
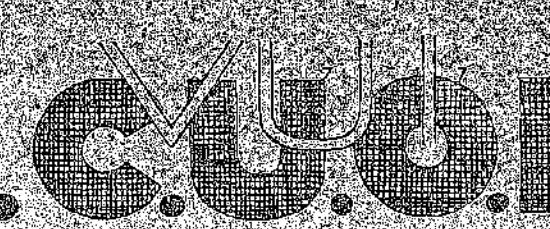
Ô. Làng-Laos — Ông Thể-Lữ muốn biết chỗ ở của ông, ông làm ơn gửi thư về báo Phong-Hoa cho biết ngay.

Ô. D. T. Trâm — Đã nhận được hai bài phê bình N.C.X. của ông. Những bài ấy rất có giá trị và ông viết rất công phu, nhưng tiếc rằng dài quá (21 trang) nên không sao đăng Phong-Hoa được. Xin cảm ơn ông.

Của Trung-Hoa danh y Yecsiounine phát minh, đã phân chia lại phòng thí-nghiệm Ha-noi ngày 15 Avril 1932. Quan hành phòng thí-nghiệm cho giấy nhận thực rằng: « Thuốc này không có công phạt, dùng để tăng sức khỏe, bồi khi huyết, làm cho Hồng huyết trong sạch, và trừ trùng độc lâu, giang-mai ».

Trị bệnh: xanh xao, gầy còm, kinh sợ, bay quên, kém ăn ít ngủ, mộng mị, hoát tinh, chóng mặt, r้าu đầu, mồ hôi trộm, đánh trống ngực, cơn thận suy, bệnh lậu giang-mai chưa tuyệt nọc, dân bà kinh nguyệt bất điều, khí hư, bạch đầm. Cụ già khi huyết kém. Trẻ con cam, sỏi, ghè, lở. Mỗi chai 1\$50 — 6 chai 7\$50.
Trong hiệu có lương y án mạch không lấy tiền.

NGŪ TINH NHĀN TĀO HUYĒT
NGŪ TINH DƯỢC PHÒNG, số 114, phố hàng Bông, Ha-noi

Của B. S. Hanor

I. Trong mặt mă bát hình dông

Mỗi hôm Lý Toét không biết tại sao bị giải vào nhà «dá». Lý Toét vào tối qua, ngồi ngạc nhiên quanh nhìn quanh, nhìn quanh, người gác thấy thế, thuận chán «dá» cho lý Toét một cái. Lý Toét quay lại để cự. Người lính giải lý Toét vào thấy lý Toét sắp sinh sự liền «dá» thêm cho lý Toét mấy cái nữa, làm lý Toét ngã lăn ra đất.

Lý Toét đứng dậy vừa suýt sùa, vừa lâm bẩm:

— Vào nhà dá có khác, hơi mèo tí thì dá.

II. Gióng mèo

— Sao cháu khóc?

— Thầy cháu riếc me cháu là lợn, me cháu lại riếc thầy cháu là chó. Thi... hu... hu... không biết thầy cháu, me cháu sinh em cháu sau này thuộc về giống nào? Ha-hu...

Của T. Nguyễn Tuyên-quang
Phá trận

Lý Toét và xã Xé ra chơi tĩnh. Cơm nước xong, đi chơi bách bộ quanh bờ hồ thấy mấy cô đi trước nói truyện:

— Hôm qua, em cùng chị Lan phá trận mãi đến bốn giờ mới xong.

Lý Toét — Ấy đây, ông xem nước ta thiếu gì nữ anh hùng.

■

Của V. X. Trước Nam-dịnh
I. Thay chán

Hàn T. thấy bà phán M. xinh đẹp, mà lại góa chồng, bèn giờ khoa tán:

— Thưa bà, những lúc bà ngồi nghĩ thấy thân phận lẻ loi, chắc bà cũng phải căm

giận ông xanh da căt han

người bạn yêu dấu của ba.
Chắc bà cũng muốn có

người để cùng bà chia ngõi
sé bùi. Giá tôi được thay

chan ông phán nhỏ ta thi
hàn-hanh cho tôi biết là

chưng nào...

— Ngài có lòng tôi, tôi
xin cảm ơn, nhưng tôi tiếc

lời muôn. Giá ngài đến đây
ba tháng trước thay chán
nhà tôi mà năm vào quan
tại thi tôi cảm ơn làm lắm.

II. Hai lần bảy...

— Tôi hỏi anh, hai bảy
bao nhiêu?

— Hai bảy mươi bốn chục
bao nhiêu, thẳng bé lớp tư
nó cũng biết.

— Thế mà anh không biết
đấy. Hai bảy là mươi một,
hay là mươi ba.

— Cứu chương ai dạy anh
lại khác đời thế vây?

— Nay nhớ (vẫn đốt ngón
tay) Tháng bảy, tám, chín,
mười, mốt, chạp, riêng, hai,
ba, tư, năm, sáu, bảy; hai
bảy không là mươi ba à.

Còn hai bảy mươi một (lại
bấm đốt ngón tay) mồng
bảy, tám, chín, mười, mươi
một, mươi hai, mươi ba,
mươi bốn, mươi lăm, mươi
sáu, mươi bảy, phải chưa?

Còn — Tôi ta quan on
cũng biết ham tang a? Cang

lê ho tan gi, cung lan hay,
lan khac ho lai quen mui

thay mui an mai.

THE-LÈ CUỘC THI VUI CƯỜI

VÀ THI TRANH KHỐI-HAT

Mỗi bài không được qua 30
giờ.

Tranh vẽ chiêu ngang 12
phân tây, chiêu cao độ 10 phân.

Mỗi ký sẽ dang lên những
bài và tranh mà bản báo xét
là hay nhất.

Giải thưởng (về 5 số 98, 99,
100, 101, 102)

a) về cuộc thi vui cười:

Giải nhất: các thứ sách đáng
giá 3\$00

Giải nhì: các thứ sách đáng
giá 2\$00

b) về cuộc thi tranh:

Giải nhất: các thứ sách đáng
giá 3\$00

Giải nhì: các thứ sách đáng
giá 2\$00

Bản-báo sẽ gửi cho những
người được thưởng một cái
phiếu lấy sách và cái bảng kê
các thứ sách tay, nam của một
hiệu sách. Rồi các bạn sẽ chọn
trong đó, muốn quyền nào thì
gửi phiếu lại hiệu sách để lấy
sách. Các bạn muốn lấy giấy
bút hay đồ đặc trong hiệu đó
cũng được, miễn sao cho đủ
số tiền thi thôi. Tiền gửi về
phần các bạn chịu. Hoặc các
bạn muốn đổi lấy báo biếu
không lấy sách cũng được.

III. Tại lâm sao?

— Anh có thích xem hội
không?

— Xem hội thi thích thật,
song chỉ tò đòn mắt!

— Tại sao lại đau mắt?

Thức đêm lâm à?

— Không phải.

— Nhiều bụi phải không?

— Cũng không đúng. Chỉ
tại các cõi đồng mòn-mòn ấy.

IV. Ngày thuế

Lý Toét — Ngoài dinh
hôm nay lê cầu mai, bu mà
mua đồ lê ra lê.

TẬP KIỀU

Bội giới dập dát ở đời
Nguyễn Văn Lý-Toét vốn người Việt-Nam.

KIỀU NHÀ BẾP DO TAY NGƯỜI CHUYÊN-NghịỆP VỀ

Chúng tôi đã ngoài 16 năm chuyên-nghịệp về kiều nhà. Vì
được lòng tin của các ngài trong ba kỷ, nên chúng tôi
đã lập thêm một số nha ở THANH-HÓA. (Xin tinh giá hạ)

TOUT POUR ARCHITECTURE

NHUẬN - ÔC

SIÈGE : 168, Rue Lê-Lợi, HANOI (Gần trường Thè-duc)
AGENCE : 63, Avenue Maréchal Joffre, Thanh-Hoa

Cuộc chiến báo

Sự thông thái của báo Nhật-Tân

Báo Nhật-Tân, mấy số nay hay bàn về thơ của Hồ-xuân-Hương. Không phải bàn đề hiếu cái hay, cái dở của thơ có đâu, nhưng bàn chỉ cốt đề bảo khẽ các bạn đồng nghiệp rằng: chỉ có chúng tôi mới hiếu biết được thơ của cô ấy, còn các bác hiếu thế nào được.

Rồi ra vẻ ái ngại khuyên bạn đồng nghiệp rằng:

— Xin đừng mỉm mó mà nhả ra tay đấy, các anh.

Biết vậy.

Nhưng nếu người quân tử như một cái dùi ở trong túi, thế nào cũng đâm thẳng túi mà lòi đầu ra — thì Nhật-Tân cũng như con cu-li đầu mặt, thế nào rồi người ta cũng biết. Nhưng không phải là lòi đầu như người quân tử, mà chính là lòi... đuôi như một con... cu-li vậy.

Trong số 46, ông Tiêu-Viên lấy giọng thông thái bàn về « cái quan niệm về anh hùng quân tử của Hồ-xuân-Hương », ông trích ra hai câu:

...Quân tử có thương thi bóc yếm, Xin đừng mỉm mó lỗ tròn tôi.

Rồi ông quả quyết — vẫn cái giọng quả quyết của người thông thái — bảo rằng hai câu thơ đó là hai câu thơ trong bài cô Hồ-xuân-Hương vịnh « miếng trầu » — mà người quân tử cô Hồ-xuân-Hương nói trên đó, là người quân tử « mò vào trầu ».

Thông thái thay là những lời bàn đó.

Nhưng hình như cô Xuân Hương — hình như chư không chắc cô phải — có bốn câu thơ vịnh con ốc như sau này:

Bác mẹ sinh ra phản ốc nhồi, Đêm, ngày lăn lóc đám cỏ hối...

Còn hai câu nữa quên khuấy đi mất, xin ông Tiêu-Viên làm ơn lấy sự thông thái mà hảo-dùm cho với.

Và, nhân tiện đề cảm ơn ông, cảm ơn báo Nhật-Tân một thê, tôi xin đem tặng các ông cái cầu mà các ông đã có lòng tốt tặng chúng tôi khi trước: Xin đừng mỉm mó nhả ra tay, các ông!

Mà nhả ra tay các ông rồi đó.

Lục Ly hay Lục Lâm

Báo Nhật-Tân không những thêm được một sự thông thái, báo ấy còn thêm được ông Lục Ly nữa.

Cũng như nhiều hồn sáng ở Đông-hưng-Viên, hay vô lè với khách hàng,

ông Lục Ly đầu bếp ở Nhật-tân hay ăn thô, nói tục « chửi chí mạng ».

Ông gọi Phong-hoa là chú — cái đó không can hệ gì lầm, vì P. H. cũng chẳng muốn nhận là chú, là bác ông làm gì. Nhưng đến gọi báo Loa là cháu, là con, thì thật là một sự quá sức tưởng tượng, vì không có ai tưởng tượng được một người làm báo như một chị hàng rau bao giờ.

Chắc hẳn ông Lục Ly nghĩ: mặc họ cười ta dốt, ta ngu — ta cứ chửi « vong mạng » đi là tất họ phải sợ.

Mà ông đoán đúng: người ta sợ ông thật. Không biết báo Loa có trả lời mà gọi ông là cháu, chắt, chút hay chít gì thì không rõ.

Phương ngôn ta có câu: « Thứ nhất sợ kẻ anh hùng, thứ nhì sợ kẻ cố cùng liều thân. »

Tiếc thay ông Lục Ly lại không phải là anh hùng.

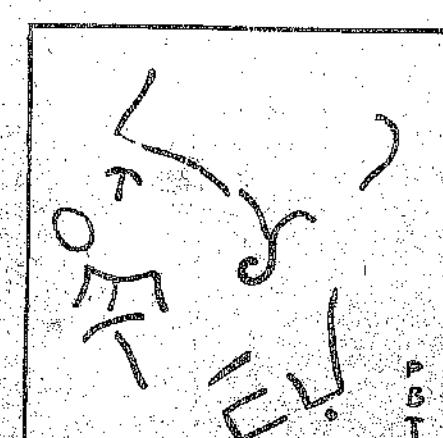
Muốn giữ sự thanh nhã trong làng báo, tôi mong ông Lục Ly lẩn vào trong đám lục-lâm, làm một tên lầu la trong chốn rừng xanh, núi đỏ: ở đấy, ông tha hồ dùng cái tài chửi của ông ra, mà không thiệt hại đến ai, nhất là không thiệt hại đến báo Nhật-tân mất khách hàng.

Nếu không, nếu ông còn cứ cố nấu những món ăn ấy đem công hiến độc giả, thì từ nay, chúng tôi sẽ lặng yên mà để ông ra ngoài cuộc, chúng tôi sẽ coi ông — theo như lời nhiều bạn đồng nghiệp thường nói — coi ông như một « cái lực lượng không đáng để xia đến » nữa.

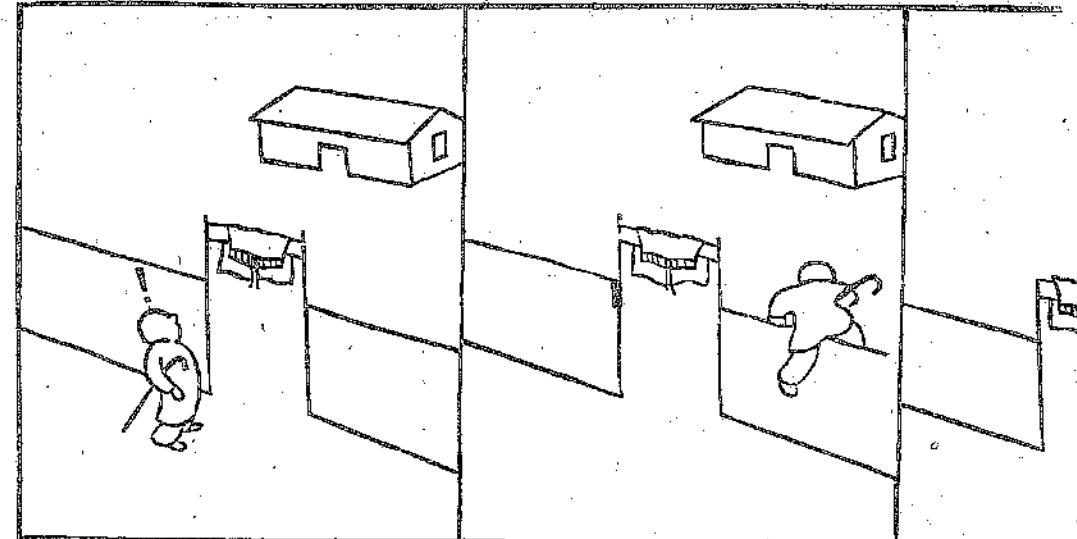
Xin hẹn cho ông 40 ngày.

Thạch Lam.

CHẶP CHỮ THÀNH NGƯỜI

Chân dung của Lý Toet bằng bút chữ: en Lý Toet

Lêteu là

(Tiếp theo)

Học nghề

Chúng tôi ở với nhau được hơn một tháng. Linh vẫn bị chủ nợ thời thú, vẫn túng và vẫn tiêu hoang như thường.

Một hôm, đang lúc cùng xem báo, tôi ghé tai bảo sếp với Linh:

— Ngày anh Linh à, tôi cứ ở đây thế này phiền lắm. Phiền cho anh mà cả cho tôi...

— Phiền quá gi? Đã bảo để tôi tìm việc cho...

— Hay là... tôi cũng viết báo như anh?

Linh ngưng lén nhìn tôi trong trọc, rồi bỗng hầm hầm đứng dậy hỏi:

— Anh nói cái gì lạ vậy?

— Tôi vừa bảo... tôi muốn làm báo.

Linh cười một cách khinh bỉ:

— Làm báo! anh tưởng làm báo là một kế cung của bất kỳ thằng vô nghệ nghiệp nào hả. Anh thực là đồ tồi. Hừ! người ta chỉ có hai mươi tuổi, có một đúm học thức quèn trong đầu với cái bằng thành-chung, thế mà người ta đã nghĩ đến việc to tát! Tôi thử hỏi: anh có một lý chí hướng nào về nghệ thuật làm báo không dã? Từ lúc lên Hanoi, anh có như tôi chong đèn suốt đêm viết những bài mà người ta bỏ vào sọt giấy không dã? Mau anh có sỏi nói lên khi đọc thấy một bài báo viết khà không dã? Thế thì làm báo cái gì?

« Anh phải biết, tôi yêu tôi trong cái nghề của tôi từ trong bụng mẹ kia... Tôi thi đẻ ho thiến eò tôi đi hay cho tôi làm báo, chứ không phải như anh, mong làm thầy kỹ, mong làm thầy giáo không được rồi mời chịu mon-men vào »

Linh đi đi, lai lai trong cái phòng chật hẹp của chúng tôi, diễn thuyết một hồi, rồi ngoặt quay lai sau lưng tôi, ôm tốn nói:

— Trong làng báo cũng đã thừa người chửi rủa cái nghề của mình rồi, cần gì phải có anh để thêm vào số người như thế nữa? Nếu anh muốn, tôi sẽ vận động cho anh làm nghề trưởng, nhưng làm báo thì đừng!

Những lời này tôi nghe Linh nhắc đến nhiều lần rồi, nên không mtech lòng lầm. Vả tôi biết bạn tôi vẫn mến tôi. Nhưng tôi khâm khoản nay nói, mai nói, hứa sẽ cung qui trọng, cũng hết lòng với nghề như Linh. Anh ta cần nhân để: một tuần lễ mới siêu lòng gật đầu :

— Được! để tôi liệu.

Sáng hôm ấy, Linh nói:

— Đến chiều hôm nay, bắt đầu... Tôi mừng rỡ vô cùng, có bao nhiêu bài nghệ sẵn còn để trong đầu hoặc đã viết ra, tôi đợi đến chiều sẽ deer khoe Linh và sẽ cho anh biết rằng tôi cũng chẳng đến nỗi đón hèn gi.

Đến chiều, Linh ở ngoài về, ngồi một lúc lâu, không nói nửa tiếng. Tôi toan nhắc đến lời hứa của anh ta sáng ngày, bỗng Linh quay lại, nhìn tôi một cách thù-hắn:

— Anh đã nghĩ lại chưa?

— Nghĩ lại gi?

— Nghĩ lại mà thôi việc làm báo di!

Tôi dẫu hiền lành đến đâu cũng phải nỗi giận:

— Anh khinh tôi quá, anh làm như làng báo của anh là một cái động tiên không bằng...

— Thị chính. Cho nên trước khi vào đó, anh phải dốc tâm tư luyện « ngũ hồn » mới thành được chính quả.

Rồi Linh nói tiếp:

— Nếu anh nhất định muốn vào thì tôi cũng chiều... Tôi xin phép tu luyện về cho anh đây.

Linh đưa ra một bọc lớn đủ các thứ sách mà anh ta vừa đem về.

Đây là những sách nói về bảo giời, cách tò chửa, cách học tập, và các điều cần thiết khác về nghệ thuật

HIEU THUOC T

Pharmacie de Hanoi. 13

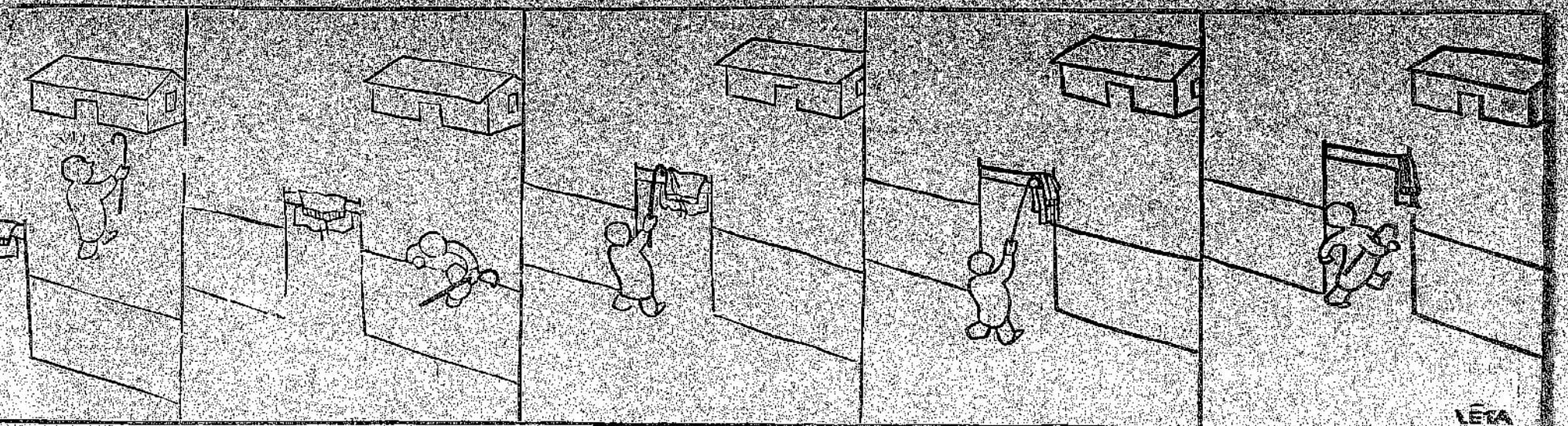
HOANG-MONG-GIAC và NGUYEN-HAC-HAI
Chinh chủ nhận tiếp khách và trông

Có bán

Rượu bò Vinhquique Alexandria 1895 — Phan róm Sudoine 0\$40

Người ta có mặt như cây cỏ nhưa, màu sấu, màu nồng, màu linh, màu khói, đèn luhn cho người phai suy yếu, cái nguyên nhân đó hoặc bởi quá lao tâm, lao lực, qua đam due, ăn nồng chua ngọt, hoặc mắc bệnh ghe lò, hắc lắc, ho lao, lår, giang-má, ung thư thuộc phiến, ăn cát đồ quá cay nồng, ô nổ sơn lam, chướng khí, bị ngã-triếc, đam sướng, rai nắng nhiều, đều làm cho máu mắc bệnh, những chất độc và vi trùng lây chuyển vào máu thì máu phân hủy, không đủ sức nuôi thận, làm sao thận thể phai suy yếu, tim thận suy kiệt, dẫn ống sinh bệnh di linh, mồng tinh thận hư, da bã sinh ra khí hư, kinh nguyệt không đều, muôn bê sinh do, đèn bôi máu có độc cả. Muôn cho khỏi các bệnh-lice hết chất độc trong mạch máu, cho máu trở nên tốt, cho người ta được béo khỏe, nharc-sắc tốt tươi, xương bê sinh dục thiền tung thiền mocco. « BACH-BO-THIET-HUYET » mỗi hộp giá 1\$50, của nhà thuốc NAMITHIEN-DUONG 46, Phố Phúc-Kiến Hanoi, dùng chất sát, và các vị thuốc bổ máu, theo phép học-học mà chế ra, công hiệu rất mạnh đã được nhiều già-cam-or và khen ngợi cho các người dùng thuốc. Bandar nhà số 140 Phố Khách-Nam-Hinh, biển Mai-Linh, 62 Cầu đất Hai-hong, Bảo-hàng-Lóng-Pùn-Theo, Phuc-hung-Long Thành-Hoa, Vinh-hung-Tuong-Ngoc-An, Vinh-hung-Hue, Thái-Khanh-duong, Do-huu-Vi, Ton-quoc-Tran-Vanh, Quảng-Ngãi, Hoang-Ta-Oan-Nien, Song-An, Bình-Dinh, Mong-trong-Nha-Trang, Le-man-Hung-Pham-Thiet-Thien-Thanh, 38 Pellerin-Saigon, Nguyen-ba-Nana, Bao-Beu-vu, và ở các nhà đại lý bán thuốc Namithien-Duong ở các tỉnh trong xứ Đông-Dương v.v. và ở các nhà đại lý bán thuốc Namithien-Duong ở các tỉnh trong xứ Đông-Dương

TRANH KHÔNG LỜI

LÉTA

Mr. Báo

lâm bao...

« Tất cả có tám bộ, anh phải xem hết mà xem cho cần thận, rồi tôi hỏi đến sau »

Tám bộ sách ấy, mỗi bộ có trên dưới hai trăm trang, chữ in nhỏ mà không có lấy một cái tranh ảnh nào đâu các bạn à. Thực dù cho người ta vát và gấp bay, tám lần học bài đi thi.

Nhưng thế cũng chưa đủ cho Linh lâm khồ tôi.

Anh ta còn lôi dưới đáy hòm lên ba tập sách in thạch bản đưa ra bảo tôi đọc trước, làm bài vò lồng.

— Đây là những bài thường thức, đối với tôi là thường lầm, nhưng anh phải đọc qua để sửa soạn mà học những cái khó hơn. Anh theo những đầu bài trong này mà làm.... Tôi chấm cho. Rồi sau tôi khảo dần dần.

Tôi « nắm cái can-dam vào trong tay », hết sức học trong bốn, năm tháng trời mà Linh vẫn không hỏi gì đến.

Hồi ấy, Linh làm « thư ký tòa soạn » cho một tuần báo lớn, lương tháng cũng khá rộng rãi để cho anh ta rộng rãi vung tiền đi. Linh nói :

— Tôi đã nhiều xu thì anh không cần lo gì lầm. Cứ ngồi đó mà học cho cần thận, họ: rồi lại học, rồi lại học nữa, vì tôi xem ra anh không được thông minh bằng tôi.

Thỉnh thoảng tung bài, anh ta về nhà yò dầu, vò tai trước mảnh giấy trắng nó nồng lòng đợi người ta viết lên đây, hoặc ngồi ý ra nhìn trán trán về một phía như cố tìm « yên sỉ phi lý thuần » nó núp ở trong bức tường. Khi nào anh đứng phát lên, vỗ tôi một cái sái vai, hay liêng một quyền sách vào mũi tôi, miệng cười như nắc nẻ, ấy là lúc đã tìm thấy đầu bài. Rồi cầm cõi viết một thời, một hồi, chốc chốc lại hỏi tôi một chữ tôi nghĩa, chờ tôi tra tự điển hộ hay bảo tôi xem đồng hồ.

ÂY HÀNG GAI

Rue du Chanvre Hanoi

tào - chẽ - hàng nhất trường Đại-học Paris
om chẽ các đơn thuốc cần thận.

— Sirops Giải khát như grenadine, citron vani vani 0\$85

chúc nữa, anh có thể bắt đầu học nghề được.

Tôi kinh ngạc:

— Mới bắt đầu học nghề? Thế làm quyền sách tôi nghiên ngẫu bao nhiêu lâu, với bao nhiêu bài tôi viết ra chưa đủ sao?

— Đủ sao được. Anh còn thiếu kinh nghiệm. Anh không được phép cầu thè với nghề như thế, anh phải thận trọng mà học cho đến nơi. Tôi đã bảo « Không mấy chốc, tôi sẽ đem cái kinh nghiệm » cho anh.

« Không mấy chốc » của Linh nghĩa là ba tháng nữa.

Ba tháng sau, khi Linh bắt tôi ôn lại các bài học rồi, anh ta lại lôi & tòa báo về mấy tập lớn đủ các thứ báo chí tay, nam bắt tôi xem cho hết, xem cả những bài hay lẫn bài dở và bảo tôi phê bình từng bài.

Rồi một tuần lễ ba kỳ, anh ta vất vả ngồi trên ghế, dạo-mạo như một quan chủ khảo, hỏi tôi từng ly, từng tí một về nghệ thuật và phương pháp làm báo. Tôi nói dở thì anh ta gắt gỏng, bêu thêm cái mồi đã bắn sẵn cho anh ta, nhắc lại đến tám mươi nhăm lần rằng tôi là đồ tồi. Tôi nói đúng thì anh ta lặng yên.

Mấy mươi phen, tôi đã toàn thây kệ cả Linh với cái nghề quái của anh ta, cầm mõ định ra đi tìm cái khác. Nhưng nghĩ lại, lại thôi. Linh thấy thế, có lẽ cũng cảm động về lòng kiên nhẫn của tôi, nên hứa ít lâu nữa sẽ đưa tôi đi giới thiệu với một tòa báo:

Tôi hỏi:

— Sao anh không đưa tôi vào tòa báo anh vẫn làm?

Linh nói:

— Ở báo nào còn được, chứ ở đấy, soáng như anh không thể làm được đâu.

(còn tiếp)

LÉTA

CHIẾU QUÁN

Quá qua sau Khiến Chiến quân
Nguyễn Đức

Gia tăng, máy ống, nước tăng-ít
Trời ném Hán quốc, góc trời xa

Hai con chim nhặt bay giữa cánh
Đàn thẳng xe tang cát bụi mù

Xe giặc thêm gần cǎa đí xe
Vương-phé bắn cǎm nỗi trai voi
Nét hoa thảm đượm tình xưa tuyễn
Cuối mài ngập ngừng hạt lệ xa

Nhớ lại tình xưa, giặc mong vắng
Ấm thăm trong luồng bóng mây far
Bàng hoàng chưa biết mờ hazy thao
Khoanh-khắc xe đà đến đí quan.

Thánh Hán trong sương lẩn bóng cũ
Xe bay, trông dõi mặt đất xa
Chiến Quán sực tình xưa ngày ngặt
Còn tướng mắt trong trời lè mù

Quá qua Phiên trống lai bén xe
Xuống nghĩa cùng nhau đến láy giày
Kinh cần tâu : « Giang san gõm vóc
Từ nay là riêng của Vương-phé »

Đôi mắt Chiếu quán vẫn lạnh lùng
Cao trống thao dõi bóng mây hazy
Lặng-lờ trở lại Hoàng-cung Hán
Bên chốn Quán Vương đang ngóng

Xe giặc, đường veo, cát bụi bay
Xa mang Vương-phé với lòng say
Trong với trời Hán non, ngàn khói

— Cây lá bên đường giờ tắt bay.

XÚ-DINH-LIỆU

THUỐC PHÁT MINH VỀ THUỐC THÍ NGHIỆM BÀ-BÀ SƠN-QUÂN TÂN

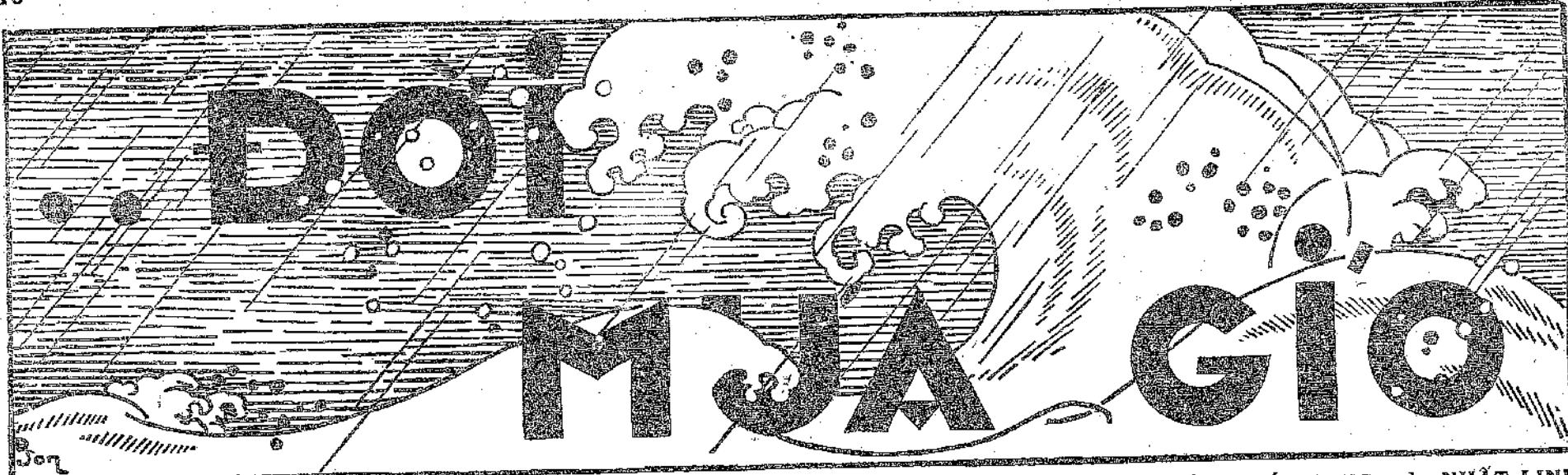
Đề giúp cho hàng phu nữ trị về kinh ngự đau từ cung và hành đại hụ. Hoặc kinh ngự hành hụ hàn, hụ nhiệt, hoặc bởi khí sánh đẻ trắc trở não động tử cung, hoặc bởi hơi độc máu xấu nhiễm vào tử cung, hoặc bởi gốc độc bình phong linh của dân ứng truyền nhiễm. Bởi bốn chứng kể trên mà thành ra hai loại giày chằng yếu, tử cung sán, tử cung sá, tử cung steng, tử cung có vết thương, đau rùng hai bên, đau rùng dạ dày, đau thắt ngang lưng, đường đại hồn uất, đường tiêu không thông. Huyết trắng ra đậm đẽ có giày có nhọ, hoặc vàng, hoặc đặc lõm mủ, lộn màu. Mấy mồng Bà-Bà SƠN-QUÂN-TÂN không cần bom rửa mà bình dung linh... Đòn bà có thai, đòn bà mới sanh đẻ đau tử cung rồng càng hiệu nghiệm. Giá mỗi hộp 1\$00, uống 1 ngày

TAM TINH HẢI-CẨU BỒ-THẬN-HOÀN

Thuốc để giúp cho bạn thanh niêm trị về ba chứng: Mộng-tinh, di-tinh và huỷ-tinh. Nằm chiêm bao thấy giao cấu cùng đàn bà tinh khí xuất ra là mộng-tinh. Không nằm chiêm-bao, tinh khí xuất ra là di-tinh. — Khi di tinh, tiểu tạng marsh tinh khí chỉ ra là huỷ-tinh, làm cho đau thắt ngang lưng, tay chân nhức mỏi, gai gai ngực ngực xanh xao, càng ngày càng ốm. Hãy uống TAM-TINH HẢI-CẨU BỒ-THẬN-HOÀN thì bệnh dứt bay.

VÔ - VĂN - VĂN DƯỢC PHÒNG

Chu nhân Y-học sĩ Bác-chế THUDAUUMOT (Nam-ly)
Đại-ly: M. Nguyễn-vân-Đức aux galeries indo-boncens N° 108 Quai Clemenceau
et 11, Rue des Caisses Hanoi - Nguyễn-hữu-Phù, Touzene
còn nhiều món thuốc khác, rất thần hiệu. Cần dùng nhiều dai-ly ở Hanoi.

XÃ-HỘI TIÊU-THUYẾT

VIII

Một người bà con của Chương có cái ấp ở làng Khương-thượng, rộng độ ba, bốn mẫu và giao cho vợ chồng một người nhà quê có họ xa ở đây trông coi vườn ruộng. Chủ ấp cũng chưa nghĩ gì đến mở mang trồng trọt, chỉ cốt có một nơi khoáng đãng, mát mẻ để thường thường đưa bạn hữu về chơi mà hô hấp chút không khí trong sạch nơi thôn dã. Vì thế ở đây ông ta chỉ dựng tạm một cái nhà gỗ tạp lợp lá, có nền cao, có nhiều cửa sổ lớn, rộng và xây tạm một cái sân quần bằng gạch vụn trộn với vôi, cát, để thỉnh thoảng cùng anh em về tập dượt cho tiêu khiển.

Trước kia, khi Chương còn hoàn toàn theo chủ nghĩa độc lập, thì không một chủ nhật nào chàng không tới ấp ấy nghỉ ngơi. Sáng sớm rủ một vài người bạn thân đem sách, vác cần câu, cưỡi xe đạp, mang theo cả các thức ăn uống nữa. Rồi anh em ở đấy cho mãi gần tối mới lại trở về Hanoi.

Đã luôn mấy tháng nay Chương không về ấp. Chàng không muốn đưa Tuyết đi phô với anh em bạn. Hai lần Tuyết bỏ đi với tinh-nhân cũ cũng đủ khiến chàng ghê sợ đám bạn hữu. Một lẽ nữa: Chương cho rằng rủ Tuyết về chơi vùng nhà quê là một sự mai mỉa đối với cô gái giang-hồ. Tâm linh hồn khờ khan với một đời vật dục còn biết cảm động gì, còn biết hưởng sao được những thú thi vị, còn biết ngắm sao được những cảnh nên thơ?

Nhưng sáng hôm nay, Chương vút có cái tư tưởng ngô nghênh ấy: đưa Tuyết về chơi ấp.

Xem P. H. từ số 89

Là vì chàng thấy Tuyết buồn mà chàng biết làm thế nào để Tuyết vui. Đã hai, ba lần chàng moi óc tìm những câu truyện vui kể cho Tuyết nghe, và trong truyện, chàng cố chèm vào những câu khôi hài có ý vị, nhưng có lẽ Tuyết chỉ thấy truyện nhạt và lời khôi hài ngắn, nên cái cười miễn cưỡng ở cặp môi nàng chỉ là bông hoa héo rũ dưới ánh nắng mùa hè.

Nhân Chương nói truyện đến người nhà quê, Tuyết mơ mộng nói liều một câu đẽ tò với chàng rằng nàng vẫn nghe:

— Ở nhà quê thì thích nhỉ!

Mắt Chương long lanh. Chàng tưởng đoán được lòng sở thích của người yêu. Đã mấy hôm nay, chàng chỉ hỏi gắng xem Tuyết trung thí gì, muốn sám vật gì, băng lồng đi chơi đâu, cho được khỏi buồn. Vì thế, khi nghe Tuyết tỏ ý thích nhà quê thì chàng liền hỏi:

— Minh yêu phong cảnh nơi thôn dã ư?

Tuyết như vừa tỉnh ngủ, hỏi ngược:

— Thế à?

— Vậy ta về nhà quê chơi nhé? Tuyết tỏ ý khó chịu:

— Về nhà quê anh, ấy à?

— Không, về chơi một làng gần đây thôi.

Tuyết có giọng khinh bỉ:

— Lại về chùa Láng như những cặp tinh-nhân hay mộng-mị ấy chứ gì?

— Không, về nhà quê thực kia.

Chương liền kề cho Tuyết nghe lại lịch cái ấp Khương-thượng rồi vui vẻ bảo nàng sửa soạn trang sức đẽ cùng về chơi. Tuyết uể-oải vắng lời. Nàng chán nản đến nỗi mấy hôm nay nàng chẳng thèm cãi lại hay làm phát ý Chương nữa.

Nhưng khi ở trên xe điện bước xuống, khi đã rẽ sang một con đường

đất đẽ vào làng thì Tuyết hống trở nên vui sướng, cười khanh khách bảo Chương:

— Minh à, đã lâu lắm, em mới lại trông thấy nhà quê đấy. Thú quá nhỉ?

— Thế à?

Rồi Tuyết nói huyên thuyên, cười luôn luôn, hỏi tên từng cây, từng con chim, từng con trùng. Có khi nàng rẽ xuống bờ ruộng, xòe bàn tay se se soa lên trên những cây lúa mới cấy, màu xanh vàng trông mòn mỏi non tươi. Chương đứng trên đường mòn cười ngầm nghĩa nàng nhẹ nhàng chạy nhảy như trẻ con mà hồi trưởng tới thời kỳ còn bé, nhất là khi thấy nàng lom khom, một tay kéo cao ống quần, một tay rinh chộp một con cháu-cháu, thì chàng không thể nhịn bật cười lên tiếng được.

— Tuyết của tôi còn bé bỗng quá.

Tuyết cười như nắc nẻ, vò hồn lẩn lấy khăn lau tay và bảo Chương:

— Ở nhà quê sung sướng lắm minh à.

— Hay ta về quê ở đi.

Tuyết nũng nịu:

— Ô, phải đấy, minh à.

Một lát sau, hai người tới cổng ấp, một cái cổng rào chống. Chương quen hết thấy mọi người ở cổng, cất tiếng gọi:

— Na oí!

Tức thì tiếng sủa dữ dội của mấy con chó đáp lại liền. Tuyết sợ cuống quít, ôm chầm lấy tinh-nhân:

— Trời ơi, nó cắn chết bây giờ.

Bấy giờ một đứa con gái chừng mươi lăm tuổi chạy vội ra, vui mừng chào Chương:

— Ô kia ông giáo! Lấy ông à.

— Thày, u em có nhà không?

— Bảm ông, u con có nhà. Hôm nay ông về có một mình?

Tuyết ở sau tiến lên nói:

của KHÁI-HUNG và NHẤT-LINH

— Chẳng hai minh là gì đây, em? Na cười, chào:

— Lây bà à. Nhưng mọi khi Ông giáo về chơi cũng nhiều ông khác nữa cơ.

Nghe tiếng òn ào ở ngoài cổng, một đứa con gái nhỏ ấm nách một thằng bé vào khoảng hai, ba tuổi, cùng một thằng nữa độ lén bốn, lén năm ở trong nhà chạy ra. Chúng nó nhận ngay được Chương và reo mừng vui vẻ, đứng quay quanh chung quanh. Tuyết chun mũi tỏ ý ghê tởm. Vì đứa con gái và thằng bé con ấm trong tay một cách nặng nề như con mèo tha con mới đẻ, đều chốc đầu và đau mắt. Còn thằng bé đi bên cạnh thì gầy còm như bộ xương trên cõi có chắp cái đầu kếc sù, mà hình như nặng nề quá, chỉ chực sấp roi.

— Na con, lấy cho tao mượn hai cái cần câu thực tốt rồi tao cho tiền.

Con bé ấm em vội vàng vừa chạy vừa quay cổ lại nói:

— Con lấy cần câu của thày con cho ông nhé?

Chương đưa Tuyết đi qua sân đẽ lên nhà trên vẫn đóng cửa khi nào không có chủ ấp hay bạn hữu về ấp chơi. Vợ người coi ấp đang mở các cửa sổ, chạy ra hiên chắp tay chào.

— Bác Na vẫn mạnh đấy chứ?

— Cảm ơn ông bà, nhờ giờ cũng khá.

Cả nhà bác Na (người nhà quê thường gọi nhau bằng tên con) lắp nập bạn rộn, nào kẻ đi lấy thau, nào người đi đun nước, vì ở trong gia đình bác, ai ai cũng hiểu rằng mỗi khi có khách của chủ về ấp đánh quần hay cầu cá là một dịp kiểm đực lời. Nhất là đối với Chương thì họ lại càng soán sít, hầu hạ chủ đáo lâm, vì họ biết bao giờ Chương cũng rộng rãi.

— Na oí, đun nước mau lên. Chất tó vào cho chóng sôi.

KHỎI MỐI LÀY TIỀN

Lâu và giang-mai là hai bệnh rất nguy hiểm cho toàn xã hội. Vì ai muôn phải muôn khỏi tiền mặt tội mang thù, lại bẩn thuong chán-khóin-khỏi-mỗi-phai-trả tiền. Thuốc chế theo lời khoa-hoc, không dùng ban miêu-thúy, ngàn-niên, không bốc lên rắng, không vẩy và không hại sinh-dục; và với tiếng đồng-hồ-né, hãy chuyển, thấy đỡ rồi, chẳng hao hao rứt, nọc.

BỨC-THO-BƯỞNG

241, Route de Hué (24-gian), Hanoi
cô-huống riêng-khám và chữa bệnh tinh-rất-hợp
về-sinh, có giải-tim-theo-lich-linh-hoa-giao-ngay
đi-đến-tinh (nhó-viết-tho-té-bệnh-phán-minh)
cô-nhiều-thứ-tử-thu-nao-cùng 0 \$10/một-vé-một
thứ-chứa-một-thời-kỳ-không-nhập).

THUỐC TRỊ BA CHUNG DAU BUNG:

DA-DÂY, PHÒNG-TỊCH, KINH-NIEN

Sau tức giữa ngực, lại chói qua sau vai, rồi đau lấn xuống ngang thắt lưng; ợ hơi lên cổ; có khi ợ cả ra nước chua; có khi đau quá nôn cả đờ ứn ra nra; đau như thế gọi là *dau da dày* (dau bao tử).

Dau bụng trên hay bụng dưới, con đau rất dữ dội, hế ợ hay đánh trống liên-đi dò đau; cách mấy ngày hoặc một tháng đau một lần; đau như thế gọi là *dau bụng kinh niên*.

Dau chói chói trong bụng, ngày đau ngày không; ngày muốn ăn, ngày không muốn ăn, lò lùng thất thường; sắc mặt vàng vọt hay bụng béo, bụng ráo nhiều quá; khí hư là nhiều chất trắng, đau bụng, rúc xương, nằm ngủ không yên giấc, quả trĩa bầm hập sot, ăn ít, vàng đầu, chóng mặt, nằm ngủ bay mơ, tháo thè cùm yếu, da thịt te me, đau trong da-còn lâu nam không

ĐẠI-BỘ-HUYẾT

Chuyển tri đàn bà, con gái kinh huyệ không đều, khi ra sớm quá, khi chầm quá, bể tắc không ra, khi có kinh hay đau bụng, không tươi đỏ, tim đập hành-hon, bụng ráo nhiều quá, khí hư là nhiều chất trắng, đau bụng, rúc xương, nằm ngủ không yên giấc, quả trĩa bầm hập sot, ăn ít, vàng đầu, chóng mặt, nằm ngủ bay mơ, tháo thè cùm yếu, da thịt te me, đau trong da-còn lâu nam không để, hoặc bị tê tần sần lưỡi.

Mỗi hộp giá 1\$00.
BẢN-TẠ: Viện thuốc LAC-LONG
Số 1 phố Hàng Ngang, Hanoi

NGUYỄN-NGỌC-AM, chủ-hiệu: ĐIỀU-NGUYỄN-ĐA-DUỐC-PHÒNG

121 Hàng Đông (cửa quyền), Hanoi

Tuyết to mồ ngâm nghĩa bắc Na, một người đàn bà dâm đãng, phanh nách tuy tuổi có lẽ đã ngoài bốn mươi.

— Nay bắc, bắc giải đi đâu?

Thưa bà, nhà tôi đi cung đỗ o dâng Ông lỵ.

Rồi chàng đợi Tuyết nói, bắc Na đem truyện mình kể cho Tuyết nghe. Bác lấy chồng từ năm mươi mươi bảy, Mười tam đẻ con. Nhưng số bạc vất vả, hữu sinh vô dưỡng đến bốn lần. Mãi đến năm bắc hai mươi bảy mươi dô con đầu, cái Na, năm này mươi lăm tuổi.

Tinh cảnh như bắc? Nào có ra sao. Chồng bắc nghèo. Bác phải nài tung ra làm ăn vất vả quanh năm. Ngày xưa con khỏe thì bắc đi mò cua, bắt ốc, có khi chung phần với chi em thuê tát mót vai cát sỏi, cùi chuum. Nhưng bây giờ, bác yếu lắm rồi, bác không thể làm được việc nấu nướng, chỉ đi bắt sâu cho cây hay vun sỏi nhí nhảnh mấy luống rau quanh nhà mà thôi.

Thưa bà, tinh đê muỗi một bận còn gì.

Tuyết nghe câu nói mà rùng mình. Trời ơi, đê như thế, thi có khác gì con lợn nái? Nếu người đàn bà mà chỉ có một việc đê thì đời thực tệ ngắt. Buột mồm, Tuyết hỏi:

— Bác đê làm gì lầm thế?

Ngay tho, bắc Na đáp:

— Thưa bà, còn biết làm thế nào mà giờ được cho không đê nữa.

Tuyết hơi ngượng về câu hỏi hỏi vô lý của mình, nhất là người mà Tuyết hỏi truyện lại là một người đàn bà nhà quê chất phác, chẳng hiểu chi như Tuyết những lạc thú của ái-tình nhục thể. Tuyết càng ngượng khi bắc Na hỏi lại một cách rất tự nhiên:

— Thưa bà, bà đã được mấy các cậu các cô?

Tuyết quay mặt nhìn ra sân sẽ đáp:

— Chưa.

— Thảo nào mà bà trẻ đẹp thế. Người ta đê nhiều chỉ tò chóng già.

Đó là câu nói khéo đê an ủy Tuyết. Người nhà quê họ rất giỏi về khoa nói truyện mà ta không ngờ. Khi họ lỡ lời điều gì, họ chưa đến tai đê khỏi làm phát lòng kẻ khác, nhất là đây đối với bác, kẻ ấy lại là một bà sang trọng sắp sửa cho bác tiền.

Tuyết thi Tuyết vui nghĩ đến con, thằng bé mà nàng xa cách năm năm nay, mà từ đê nhanh nay không một lần nang nhìn thấy mặt. Ngoài sân sau, mấy đứa bé nô đùa ở bên đồng

đá. Tuyết nghĩ lẩn thẩn, làm bùi môi một mình.

— Cố lè nam này họ cũng chạy chơi lòn ton như thằng bé kia rồi. Tương Tuyết hỏi truyện gi, bắc Na trả lời liệu.

Thưa bà, vắng các cháu nghịch lầm.

— Thằng bé tên là gì thế bắc?

— Thưa bà, tên cháu là Rô. Ấy, hôm ấy tôi đi bắt được một giò cá rô, về thí sinh bà cháu. Vì thế tôi đặt tên cháu là Rô.

Ông già bao giờ ông chủ áp tôi vì ông chủ áp dày co họ.

Bắc Na ghen, trai nhỏ.

— Kể ra thì ông chủ con là chau ho nhà tôi có dày. Nhưng giàu làm chi, khó làm em phải không, thưa bà? Minh nhỏ và người ta thi công phải giữ lè phép chủ.

Bắc Na nói huyền, thuyền, kè lè chảng thiêu truyện, luồn mõm viền những câu tục ngữ, phong dao đê chứng thực cho lời mình nói. Thị dụ bắc muốn tố cho Tuyết biết làm

bà làm tài xinh xắn dù cho Tuyết là tên báu dung khoanh tay, nói Chương.

— Cố dẹp không minh?

Chương ngâm nghĩa người yêu, trong lòng vui sướng.

— Minh dẹp lầm.

Bắc Na thấy vợ chồng ông giao nói truyện với nhau như trẻ con, thi lấy làm nguong, đi lảng ra phía sau.

Chương và Tuyết đến ngồi câu bên gốc cây sung. Thần cây và cảnh xú xì vi trẻ con luôn luôn bám chặt để kẹp nhựa. Lá sung xanh mà to bẩn rủ rướm rỉ xuống mặt nước, trông sấp bóng thành những chấm đèn về đêm nết lên nền trời xanh trong vườn mây trắng. Nước ao yên tĩnh. Tainh thoảng tiếng một con cá con quẩy bay một quả sung rụng làm mặt nước đương phẳng lặng như rạn ra một chỗ, rồi vết rạn lan tràn rộng mãi ra mà dần dần biến mất.

— Anh Chương!

— Suyt, im!

Chương vừa thấy cái phao nút chai nhỏ động dây nhấp nhẹ. Tuyết nín thở, ngồi chờ, thi Chương đã giật lên ở đầu giày câu một con cá con, vừa bằng một ngón tay cái. Tuyết chạy lại reo hòi:

— Ô thích nhỉ! con cá gi thế anh?

Chương cầm con cá trong tay ngâm nghĩa, có vẻ tự đắc lắm:

— Con cá rô.

Tuyết nhớ tới câu truyện bắc Na kể ban nãy, câu truyện đặt tên con là Rô vì hôm đê con bắc bắt được một giò cá rô. Buồn rầu, nàng trở về chỗ cũ ngồi thù người ra mo mộng.

— Minh sao thế?

— Không! Em có sao đâu.

(Còn nữa)

Khai-Hung và Nhất-Linh

Tuyết cười ngắt, quên cả sự buồn rầu ban nãy. Lịch sử những người nhà quê thực là giản dị, mà từ trong họ thực là thẳng thắn và gần những sự xảy ra bảng ngày qua.

Gần ở cữ bắc còn đi bắt cá ư?

— Thưa bà, chả làm thì lấy gì mà ăn. Năm đê được năm, sáu hôm là nhiều. Rồi lại phải đi làm đê kiếm ăn.

— Thế bắc giai?

Bắc Na bối rối một cách khinh bỉ:

— Nhà tôi thi nói làm gì? Chả biết một việc gì. Ấy, thưa bà, các bác khóa giờ giang như thế cả đấy, đi cày không biết, đi làm thợ, làm thuyền cũng chẳng xong. May mà ông chủ giao cho coi cái trại này, không thi cũng đến khổ, đến đói nheo nhóc với đàn con.

— Vậy bắc không có nhà ư?

— Ấy, trước cũng có đấy. Nhưng

sao bắc phải vất vả làm việc thi không thể nào bác quên được câu « vì chàng, thiếp phải bắt cua, những như thân thiếp, thiếp mua ba đồng ».

Giữa lúc ấy, Chương ở ngoài vườn trả về, tay cầm hai cái cần câu, bảo Tuyết:

— Đi câu đi.

—Ồ, thư nhỉ. Đi câu đi.

— Bầm ông bà đã có mồi chưa? Hay đê con bão chán đi đào run.

Chương đáp:

— Cám ơn bác, tôi đã có đủ các thứ rồi. À bác có nón cho... mượn một cái.

— Bầm bà dùng nón phải không? Đề lấy nón cháu Na. Nó vừa mua được cái nón mới đẹp lắm.

Bắc Na chạy xuống nhà dưới. Một lát bắc mang lên một cái nón

PHONG - HÓA TUẦN & BÁO
Mua báo kỳ từ 1 và 15, và phải trả tiền trước. Ngân-phiếu xin gửi về: M.Ng. tường-Tâm Directeur du P.H.

Tòa soạn và Tri-sy
no 1, Bd Carnot, Hanoi — Tel. 874

GIÁ BÁO

Trong nước, Ngoại quốc
Pháp và thuộc địa
Một năm... 3p.00 6p.50
Sáu tháng... 1p.60 3p.50

CÁC THÚ GẠCH NGÓI HIỆU

HUNG-KÝ

đều làm bằng đất xét xanh

và đất xét trắng rất tốt mà bán

giá rất ha.

NHÀ MÁY LÀM CÁC THÚ GẠCH TÀY VÀ NGÓI TÀY

Hiệu HUNG-KÝ

Ở số 8 phố Cửa Đông hàng Gà Hanoi — Giấy nón số 347

VÌ HIỆU

HUNG-KÝ

Có đủ các thứ máy móc tối tân đều làm các thứ gạch ngói rất tốt có thể đi lên trên không-vô.

Những việc chính cần biết trong tuần lễ

TIN TRONG NƯỚC

Việc giảm hưu bông

Hanoi — Trái lại với lời của sở Hué thông trong bản dự án đề lên phủ Toàn quyền, xin thi hành việc giảm hưu bông nếu viên chức bản xứ đi từ 15. 7. 34, kề từ 15. 4. 34, quan Toàn quyền định thi hành việc giảm ấy bắt đầu từ 15. 7. 34.

Bản Cửu tể dân Bình, Phủ đã quyết định được hơn một vạn đồng

Số tiền của các nhà bảo tàng quyền giáp, tổng cộng được 14.304 đồng, đã nêu ở Phê-phip ngân hàng gửi cho Ủy ban trung ương ở Hué để Ủy ban ấy chia cho các tỉnh bị nạn.

Bầu hai hội viên bắn xí phông Cảnh nông Bắc-kỳ

Những bút bão cù số 2 (gồm các tỉnh Cao-bằng, Bắc-kạn, Thái-nghiên, Vĩnh-yên, Phù-yên, Sơn-tây, Hòa-bình và số 4 (gồm các tỉnh Hưng-yên, Thái-Bình, Hà-nam, Nam-dịnh, Ninh-bình) sẽ bầu mỗi hạt một hội viên bắn xí phông Cảnh nông Bắc-kỳ.

Cuộc bầu cử mở từ 1/7 đến 31. 7. 34.

Việc tổ chức lại trường Công-chinh

Hanoi — Việc tổ chức lại trường Công-chinh hay đổi như sau này:

Những sinh viên được điểm số trung bình là 13 trong kỳ thi tốt nghiệp được cấp một văn bằng có chữ ký của quan trưởng trường học chính và quan Giám đốc trường ấy.

Viên thư ký Lục-lop Lê kim Thủ bị tống giam

Hanoi — Viên thư ký ngạch Công-chinh Hanoi Lê Kim Thủ tòng sự tại ban kiêm sáu các ô-tô hàng đã bị tống giam vì đã bị bắt dueo quả tang ăn hối lộ của hàng ô-tô Cos-nya chạy đường Hanoi — Thái-Binh 29 đồng để xin đổi giờ xe chạy. Số mai thám đã giao ông ký Thủ sang Hòa An để ủy quan Biên lý xét xử.

Tổ Y Khoa bác-si

Giao sư Lemire, tại Y Khoa đại học đường Paris, hiện nay đang lưu ở Hanoi để làm chủ khảo các kỳ thi Y Khoa Pháp-si.

Kỳ thi cử nhân luật

Kỳ thi cử nhân luật sắp tới này mai khai mạc (1/7), đại biểu của Institut Khoa-hoc đương Paris, làm chủ khảo.

Giới thiệu báo mới

Bản báo được tin đến Juillet này là do công nghiệp « Haiphong Tuân Bao » sẽ ra số đầu ở Haiphong.

Trong bản soạn sẽ có Ông Phùng tài Đắc, một người rất quen biết trong làng báo. Xin chúc bạn đồng nghiệp phát đạt và trường-thọ.

Bản báo mới nhận được cuốn tạp chí Pháp-việt Việt-Nam số 1 của Ông Phạm Ngoya-Tanh, tức Hy-Tong. Xingor liên cung đọc giả P. H.

Tin mừng

Bản báo được tin:

1. Ông Trần-binh-Lộc, sinh viên Cao-dâng Mỹ-huật, nhà hội-họa thường vẽ và viết giúp báo P.H., vừa đỗ đầu kỳ thi ra. Ông được hội-dồng chấm thi tặng lời khen ngợi.

2. Ông Phạm-huy-Thông một nhà thiêng niên thi sĩ, cũng vừa đậu tú-tài tây phần triết học. Năm nay ông mới 17 tuổi ruồi mà đã xuất sắc về quốc-văn, nhất là về lối thơ mới. Đặc-giả P. H. ai đã thường thức thơ ông chắc cũng đặt vào ông rất nhiều hy-vọng.

Xin có lời mừng hai ông bạn giúp việc của bản báo. P.H.

TIN TRUNG HOA

Quân Nhật phái 45 chiếc máy bay đánh phá các thôn để báo thù giết đại úy Phan Chửng

Vì máy thôn ở Y-lan nỗi lên kháng Nhật, giết mất viên đại úy Phan-chửng và hơn trăm quân, nên quân Nhật lấy làm căm tức, liền phải đại quân đến đánh, lại dùng 45 chiếc máy bay ném bom xuống tàn phá các thôn ấy.

Nhật muốn lấy Sát-cáp-nhĩ

Người Nhật muốn lấy nốt tỉnh Sát-cáp-nhĩ cho rộng bắc dò nước Mân-châu và để phòng khi có đánh nhau với Nga thì có lối tiện mà vận tải binh lính và lương thực. Hiện dương ra sức dập các đường cái lớn ở biên cảnh hai tỉnh Nhị-nièt-hà và Sát-cáp-nhĩ, về việc chính trị cũng dương ra sức hoạt động.

Thủ lĩnh quân nghĩa-dũng Liêu-ninh đã vào tay quân Nhật

Đặng-thiết-Mai thủ lĩnh quân nghĩa-dũng tỉnh Liêu-ninh đã bị bồ vợ là Trương Mô bắt nộp quân Nhật để lĩnh 5 vạn bạc thưởng. Quân Nhật tìm hết cách để dù Đặng đều bằng đòn bị Đặng cự tuyệt.

Sau khi Đặng bị bắt, ba vạn quân bộ-hà của Đặng do các tướng Uông-tiều-Dồng, Lý-hải-Son, Nhâm-phúc-Tường đều là học sinh tốt nghiệp trường Cao-dâng quân sự, chia nhau thống lĩnh quân đội.

Hiện nay chưa có tin Nhật sử Đặng ra sao.

TIN PHI-LUẬT-TÂN

Phi-luật-tân có dự hội chợ Hanoi

Manille — Phòng Thương-mại Hanoi có mời Phi-luật-tân dự hội chợ Hanoi mở vào Novembre và Décembre năm nay, nhưng có trả được dù tiền, Phi-luật-tân mới dự.

Hội Vạn-Quốc Tiết-Kiệm

Hội tư duy quyền kiểm duyệt của nhà nước về cách tính toán để góp tiền cho thành vốn ở bên Pháp, ở bên Algérie và ở dưới quyền kiểm soát của phủ Toàn Quyền Đông-Pháp

VỐN CỦA HỘI ĐÃ NỘP BỎ CẢ RỒI LÀ :

1.000.000 lượng bạc Thương-Hải và 8.000.000 quan tiền Pháp

Ngày là gần 1.500.00 đồng bạc Đồng

phiêp

KÝ XỔ-SỐ LẦN 80 HOÀN NGUYỄN VỐN PHIẾU TIẾT-KIËM SỐ 2

Mở ngày 28 Juillet 1934

BỘ SỐ 1183. ĐÃ XỔ TRUNG RA

4115 Bà NGO-THI-TỊNH, ở Gia-dinh.	1.000\$00
6667 Ông NGUYEN-VAN-HOA, ở Rạch-gia.	500.00
11347 Ông LY-PHUNG-NHĨ, ở Phù-yên.	500.00
13282 Ông NGUYEN-VAN-TUNG ở Haiphong	500.00
7829 Ông ĐOAN-VAN-BE ở Mỹ-tho.	250.00
8268 Ông NGUYEN-LIEN ở Hanoi	250.00
17898 Cán NGUYEN-NGOC-HA, học sinh trường Pháp-việt Phyoan	250.00

PHIẾU CÁCH THÚC SỐ 3 — KÝ XỔ SỐ 38

HANG BỘ 636

1561 Ông Dao-công-Cuong ở Fach-hia

250\$00

XỔ SỐ CHIA TIỀN LỢI HANG PHIẾU SỐ 3

SỐ TIỀN CHIA LÀ 448.88

2131 Ông Trần Vuong ở Bac-minh

448.88

KÝ XỔ SỐ LẦN ĐẦU MỞ PHIẾU TIỀU TIẾT-KIËM SỐ 5

KÝ XỔ SỐ HOAN VỐN GẤP BỘI

27909 Phiếu này chưa có ai mua

KÝ XỔ SỐ HOAN NGUYỄN VỐN PHIẾU SỐ 5

HANG BỘ SỐ 373 XỔ TRUNG

5313 Bà Lê-thi-Nhun ở Long-xuyen	500.00
2 A Ông Charles David ở Saigon	200.00
2 B Bà Nguyễn-bi-Hàn ở Ninh-kiang	200.00
5077 A Ông Đỗ-đi-Mieng ở Tân-chân	200.00

KÝ XỔ SỐ MIỀN GÓP — BỘ SỐ 1964

7197 Ông Nguyễn-van-Duc ở Thakhek	1.000.00
1260 A Ông Nguyễn-van-Lanh ở Gia-dinh	200.00
1267 A Ông Nguyễn-van-Lê ở Vinh-long	200.00
5302 A Ông Nguyễn-van-Hien ở Cần-thơ	200.00

Số vốn trả góp bồi về kinh thang bay quy định là 5.000.000

Năm 1924, xí này đã có dự một lần, còn lần này cũng sẽ có tham dự để khuếch trương hàng hóa trong nước.

TIN PHÁP

Việc đánh thuế gạo

Paris 3.6. — Theo lời yêu cầu của Ủy ban thuộc địa, Chính-phủ đã bãi việc hạn chế gạo Đ. D., nên định ứng chuẩn — nhưng chỉ là tạm thời thôi — món thuế gạo định trong dự án về việc phòng vệ cho lúa mì.

Hội Phụ-nữ quốc-te

Đại hội đồng của hội Phụ-nữ quốc-te họp ở Paris từ 2 đến 12-7-34. Hội này có cách ba năm họp một lần tại một trong các kinh thành lớn trong thế giới.

Hội chuyên xét về việc mở mang các công cuộc xã-hội lớn-lao do đàn bà các nước chủ-trương, cuộc tiến hóa của phụ-nữ và việc giao thiệp quốc-te.

Hội hiện fún thấp được người bốn mươi nước.

PALACE

Le Meilleur Spectacle de Hanoi

Tuần lễ này — Chiến-tích:

LES 28 JOURS DE CLAIRETTE

Phim khởi tài vai suốt từ đầu đến cuối do ARMAND BERNARD và MIREILLE sắm vai chính. Có nhiều bài hát tuyệt hay nghe rất êm tai thú vị. Đó ai đến xem trông thấy ARMAND BERNARD mà không phi cười, cười nice-nó.

Từ thứ tư 11 đến thứ ba 17 Juillet

Chiến-tích:

SYMPHONIE EXOTIQUE

Vòng quanh thế-giới trong 80 phút đồng hồ

SYMPHONIE EXOTIQUE chẳng phải là một thiên liêu-thuyết, mà là một cuộc du-lịch vòng quanh thế-giới.

Trong 80 phút đồng hồ ngồi trong rạp, các ngài sẽ lần lượt được xem những nơi danh lam thắng cảnh của 20 xu-xa là: Linh-hồn-sê như phảng phất trong giấc mộng, giấc mộng thần tiên.

Phim SYMPHONIE EXOTIQUE sẽ đưa các ngài di xem những nơi sau đây: Messine, Sông-delta Suez, bến Port-Said, Djibouti.

Đảo Ceylan, cùng bờ biển Mont-Lavina, bến Singapour.

Vịnh Halong, lăng-tam các bức đá vương ở kinh đô Hué.

Những cảnh rừng rậm thâm-u ở Cao-miêng, Thành-phố Saigon, đảo Java.

Đảo Nouvelle-Caledonie.

Đảo Tahiti.

Đảo Martinique.

Đảo Guadeloupe.

Đó là một cuốn phim hiếm có.

OLYMPIA

Tu thứ sáu 6 đến thứ năm 12 Juillet 1934

3 JEUNES FILLES EN BATEAU

Chuyên rất hay, rất cảm động, có những cảnh hơi thuyền cung plongeon của hội Hải-Yến toàn nề tài từ sâm-trò trong rất thích mắt.

Un cours de Steno-dactylographie sera ouvert le 2 Juillet 1934 à

L'ANNAM HỌC - ĐƯỜNG

Steno-graphie 250

Dactylographie 250

Les deux cours 4.50

POUR TOUS RENSEIGNEMENTS S'AD

RESSER AU SECRETARIAT DE L'ECOLE

Ôi Nguyen-Tran

on à M. Pham-huy-Quang

ou à Mr. Colon, Hanoi

Juillet 1934

Xuất bản

HAIPHONG TUÂN BAO

Mỗi số 5 xu

Một năm: 2 \$ 50

Sau tháng 1: 30

Tứu ngắn, gửi về

Cứ lý, có món « sộp » làm!
— Ngõi gì, chờ món ấy ở nhà quê từ vẫn nhâm rượu luôn.

KHOA HỌC

TỪ LÚC TÔ' XE MỐI CHỈ HỒNG

(Tiếp theo)

CHÚ rẽ mới xem chàng yêu vợ lắm.
Mà đã yêu, tất phải nè. Nên chỉ
chúc cẩm dâu theo một cách cực
kỳ ngoan ngoãn.

Còn cẩm dâu, có cũng yêu chồng lắm,
nhưng yêu ngầm, yêu ngầm, tình yêu
của cô chẳng hề để lộ bao giờ. Sau
khi giải đồng đã thất chật, cô cứ tắt
tả ngược xuôi, khiến cho đực lang
quân chạy đến cong đuôi vẫn không
kịp.

Được chú rẽ hiền như con cừu, cô
ta làm nũng chắc? Hay cô ra oai cho
cậu chồng biết cái sức bộ giò của cô
chẳng? Chẳng phải cả. Tuy trong lúc
cao hứng, vì tản lang theo đuôi kia
có ngầm cầu:

Đi đâu cho tớ đi cùng,
Đói no tớ cũng chịu, ngực nồng tớ cũng
cam.

Song cô chẳng nỡ để nhọc đến
chồng. Cô sở dĩ để chồng phải lách
thêch theo sau là vì từ hồi ngẫu nhĩ
gặp nhau, đôi vợ chồng son vẫn phơi
lung dưới ánh nắng hạ, nào có ai dã
kịp nghĩ chi đến chốn ăn, chốn ở đêm
nay đâu. May cô chẳng đến nỗi quá

mụ vì tình như đực lang quân, cô
nghỉ ra trước, nên chẳng muốn cho
chồng cô lo, cô mới sắp sấp, ngừa
ngửa chạy tìm đất làm nhà.

Tới khi tìm được đất rồi, cậu mợ
mối hết chỉ chỏ lại gặt gặt gù gù, bên
mùng được noi lành, bên kheo được
hướng tốt. Đoạn hai vợ chồng son lòn
ton làm việc :

Chị ngoạm một miếng đất, anh cũng
ngoạm một miếng đất, chị bới bên
này, anh cũng bới bên kia. Đôi anh
chị ra công hì hục độ một giờ thì mặt
đất đã bị khoét thành một cái lỗ hình
bầu dục và xinh xắn.

Trong buổi đầu, cái hố ấy còn là
cái buồng loạn, cái nơi cho đôi anh
chị tránh mưa, tránh nắng, tránh cả
cái tiếng « mèo mả, gà đồng », chứ sâu
đây, nó sẽ là cái nhà máy đẻ, nào
nhiệt thế nào, từ một kỷ trước ta đã
biết.

« Một ngôi nhà đất, hai tẩm lòng
son », cái cảnh nên thơ ấy, họa chặng
chỉ có những đôi vợ chồng mối được
trưởng.

Nhưng cô dâu có chí cả, muốn gây
nên sự nghiệp lớn, nên nếu chồng
ngوanh lại chỉ thấy vợ, mà vợ ngoanh
lại chỉ thấy chồng thì rồi còn gì buồn
hơn nữa.

— Àh chỉ muôn cái canh tịch mịch
kia sẽ không có nhà. Mình thì được
Nhưng cái muôn cái đó, và chồng son
lại càng mau được nha.

Nên chỉ ngay ngay, nghỉ chan nghỉ
tay lát náo là cầu ngọt ngào cái bụng
của mợ, lúc ấy, cái bụng nó to dần lên
một cách rất rõ ràng.

Chẳng lẽ nào, mèo nó lại bằng
nuốc! → câu tin chắc như vay: mỗi
lần cầu ngọt ngào, là mỗi lần mợ
cũng mùng thêm.

Hai vợ chồng đều mùng cả. Thế rồi,
thế rồi một hôm, bảy vợ « gói ngầm »
minh, cậu với đêm đối râu, tinh tú
hứa « thuyền quyền ủ hu giữa đồng »
tối nay là 15 ngày là một. Cậu giật
minh: mợ nó giờ da!

Nhưng xưa kia, nào cầu có ngò đâu
dến nhưng « chồ ngoặt ngoéo của con
đường linh » mà học trước lấy khoa
đó đe, nên nước đến chân, cậu thành
ra luồng cuống. Cậu lùng tung một
hồi, rồi ôm choảng lấy lung vợ, rồi
không phúc nhích nữa, rồi dương mắt
nhìn xem nó sẽ xảy ra những sự phi
thường gì. Nhưng chẳng có sự gì phi
thường xảy ra cả. Nhà cửa vẫn lặng
tanh, lặng ngắt, mà cô vợ đang cho ra
một tràng những viên nhỏ tí. Cậu yên
tâm, vội bỏ lung vợ, chạy lại náo hóng
não nág, nào lau chùi, trải trút ra
về lành nghề lắm. Cậu biết đó là
những trứng, cái mà vợ chồng cậu xưa
nay vẫn ao ước được có. Nhất là viên

nào, tên này là trang trang ngà, nếu
cầu là chung quy nhì ngoéo không gian
lán lau ứng châm hay đánh roi đánh
roi.

NHÀ MÁY ĐÈ

Lau xong, cậu xếp ca vào mồ nối
cao ráo, sạch sẽ cho hợp vệ sinh.

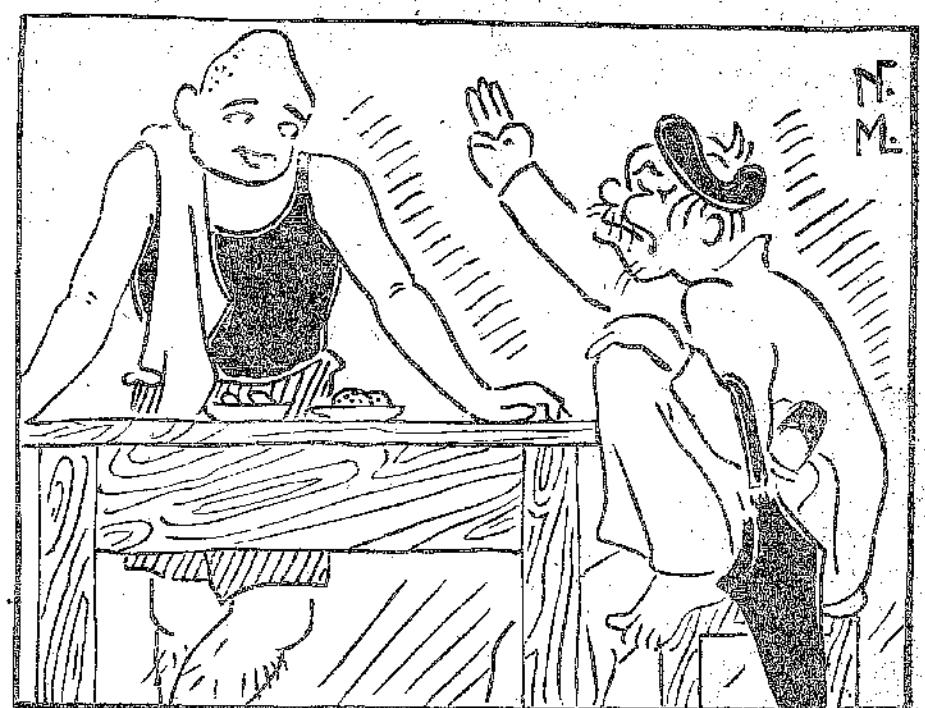
Thầy nhà tro tro chỉ có mình chồng
là tay sai, mợ mồi không nở đe nhiều.
Chỉ cho ra hai mươi viên thôi.

Từ 10 đến 40 ngày sau, hai mươi cái
trứng ấy nở, tức là được một lũ tay
sai rồi. Bảy giờ cậu mới lên chục anh
cai, mà mợ thi làm cái máy đẻ, cả
ngày chỉ có việc nặm thưứn trong
buồng mà tuôn trừng ra.

Tuôn trừng ra nhu cái thác ngọc,
quả nở trồng lên quả kia, đón con ế
dưới tẩm lúc khuân di chẳng kịp.

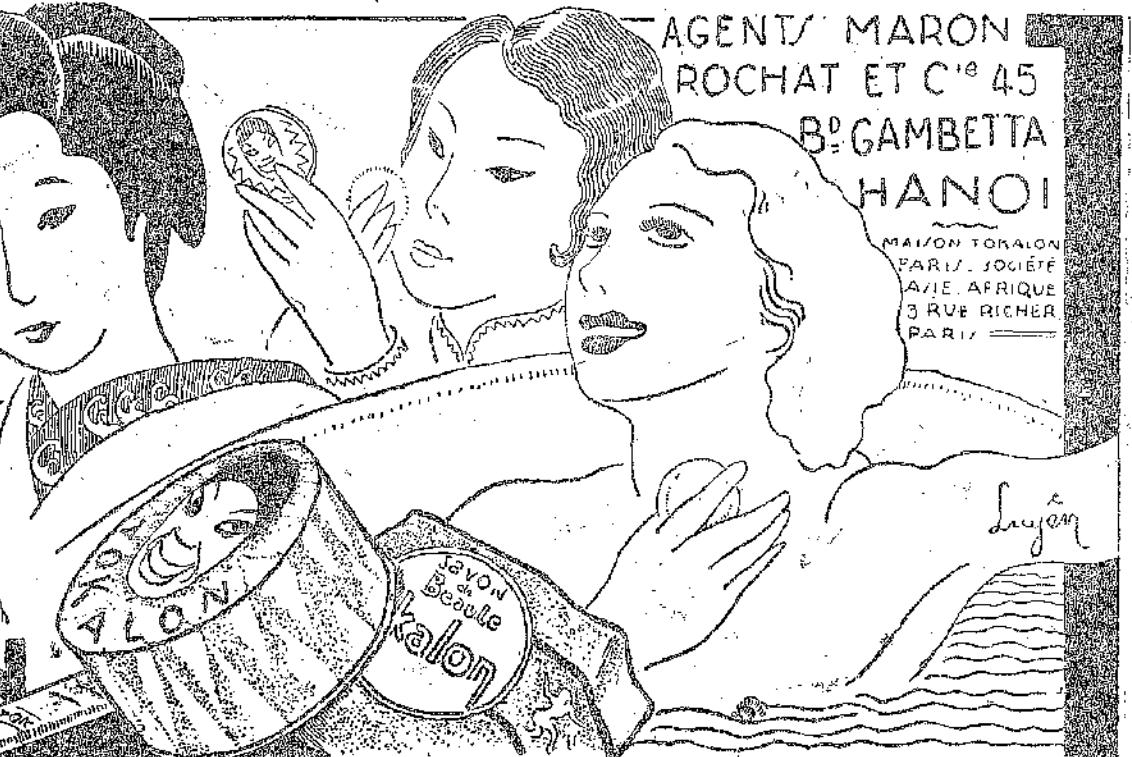
Mỗi ngày mợ mồi cho ra tối 8 vạn
trứng. Giá mợ mồi lớn bằng trái núi,
mà trứng mợ toàn bằng đồng, bằng
đá, thì mỗi khi mợ đẻ, tiếng trừng
trầm nhau có lè vang lên bằng sấm.

Chặng thứ XII

L. T. — Có « món sộp » làm cho một bát 3 xu. Mau, làm cho thật nóng hổi hổi
mới ngọt.

DÂN BÀ ĐẸP TÂN
THƠI AI CÙNG
DÙNG KEM
PHÂN SÁP
VÀ PHÒNG
TOKALON

NHIỀU SÁCH MỚI

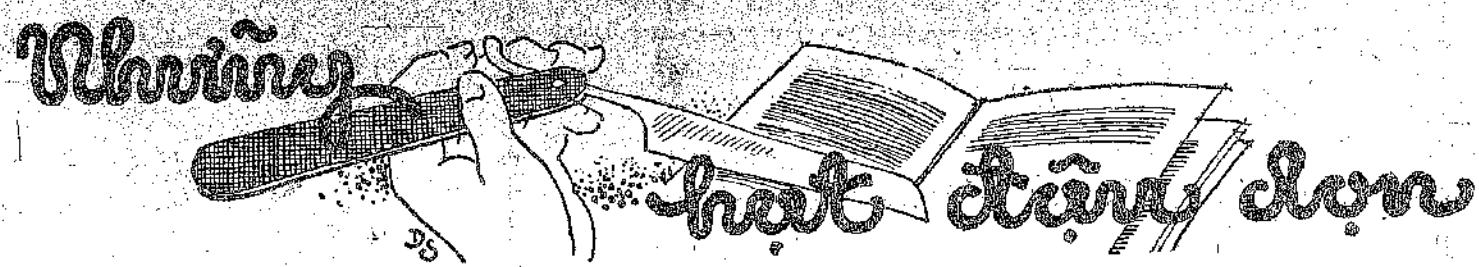
1. — TRUYỆN BA GIAI (Trọn truyện 1 cuốn 0\$20) Rất hay, rất vui, ai xem cũng phải « pluc » các khoe chơi ngông của Ba Giai. Chả thế đã có câu tục ngữ: « Thủ nhau Ba-Giai, thủ hai Tú-Xuất ». Hè ai mà nói đổi ai, thì xin Tú-Xuất Ba-Giai đến nhà.

2. — TRUYỆN 47 NGƯỜI NGHĨA-SỸ ở trong cuốn *Tinh-Thần phong-tục Nhật Bản*. Tại sao Nhật đánh được Nga, Tàu-Cao-ly v. v.. Tại sao Nhật giám mờ ước làm bá chủ hoàn-cầu... phải đọc cuốn T.T. P. T. N. B. này mới biết. Một cuốn trọn giá 0\$20.

3. — DẠY ĐÁNH GIẢM (Tập võ Tàu môn Thiếu-lâm số 5 giá 0\$40) Có nhiều hình vẽ rõ-rệt dễ học.

4. — DẠY VÕ TA (có đủ các bài Võ, đấu Roi và Vật. Hình vẽ như người sống. Giá Trung, Bắc kỵ 0\$40, nơi khác 0\$50).

Đều do Nhật-Nam Án, Thư, Hoa-Quán
104, Hàng gai Hanoi in và bán
(XA THIỀM CƯỚC GỐI)

Âm nhạc mới

Phụ trương Đông-pháp ngày 30-6, truyện « Thương hay yêu »:

.... Gót giày chàng cứ thong thả nẹn xuống đất như hòa nhịp cùng trái tim nàng Văn...

... Và hòa nén một khúc nhạc rất du dương, êm ái về « ái-tinh ».

Tiếng giày nện đất kêu lộp cộp thì hồn trái tim nàng Văn kêu leeng keeng..

Êm tai

Sao-mai số 23, bài « Vội tắt lửa lòng » của Thanh-hà:

... Tiếng sóng vỗ ỷ-ầm hòa lộn với tiếng sinh sét trong nhà máy điện, thật êm tai, vai mắt.

Ông Thanh-hà thật có một cái linh hồn nên thơ lâm: tiếng máy sinh sét, ông nghe rất êm tai, mà lại rất vui mắt nữa — Ý hẳn vì theo tiếng máy, còn có bụi than bay ra nữa.

Ăn gì

Phụ trương T. B. T. V. số 5170, bài « Trên đường Nghĩa-lô »:

... Có hai phố ta và phố

khách, còn các công sở ăn cả về một chỗ...

Không biết các công sở ăn cơm ta, cơm tàu hay cơm tây?

Cái gì tăng ?

Cũng trong bài ấy:

... Dưới vành khăn nhung đèn lại càng như tăng thêm cái nước da mầu tai tái..

Cái gì ở dưới vành khăn nhung làm tăng nước da mầu tai tái? Lạ thay, không thấy tác giả nói.

Mới quá

Thanh-niên số 18, bài « Tắt lửa lòng »:

... Chàng rú một tiếng chạy sô ra ôm lấy người đàn ông chạc 26 tuổi mà hôn..

Áy chết, nhở ra ông ôm lầm vợ người ta mà hôn thì khổn..

Ngòi lâm

Phụ trương Ngòi-hảo ngày 26-6, bài « Đông-Hưng đại nguyên soái »:

... Đối với Nhật-bản và Á châu, ông Togo có công trấn to tát hơn cả, ắt là ông đã đem Nhật lên ngôi bá chủ Đông-phương ngay từ 30n ấm về trước..

Ông Togo có công với nước Nhật, cái đó không ai dám cãi. Còn bảo ông có công với Á châu vì đã làm cho nước Nhật mạnh, thì hơi đáng ngờ một tí.

Sao tác giả không khẽ khẽ trong xem tiếng sáo gì mà ngọt miệng như vậy.

Lý luận lâm

(T. L. Tân-châu nhật)

Việt-dân số 16, bài « Bạn thanh niên sắp đi sai đường »:

... Vì dụ có ba người đi coi (không được bốn người) một cô tiểu thư, ông cha vợ () trước hết đánh gá cho ông huyền liên, chàng nào vì một lỗ bắt trắc, ông mắng chửi gá cho ông com-mi. Nếu ông com-mi không cưới thi nhiên hậu ông mới gá cho ông lương y bồn quốc vân vân (còn vài hạng người nữa mà tác giả không muốn viết ra).

Nguy hiểm

Nhật-tân số 46, truyện « Đề một tấm lòng »:

... Hòa đun con mắt theo đuôi chiếc tàu như đuôi theo cái mộng..

Ông đun con mắt đuôi theo chiếc tàu như vậy, rồi gọi nó về thế nào được?

Nghé thấp thoáng

Cũng số báo ấy, bài « Gặp gỡ giữa đường »:

... Gió lạnh thổi trên cây, nghé thấp thoáng như tiếng sáo gì ai oán...

Nhật Dao Cao.

TUYỆT NỘC

Lậu và Giang - Mai!!!

Phải bệnh này chưa chưa được rút nọc, di độc còn lại, thức đêm làm việc nhọc, nước tiểu khí trong khi vàng lắc vẫn đục. Má bệnh Giang còn lại thấy đặt thịt mồi xương, nồi mực con như muỗi đốt v. v. chỉ dùng nhẹ 2, 3 hộp, nặng 4, 5 hộp là khỏi ngay.

Tên gói thuốc Kiến Tinh-Tinh (triết nọc Lậu Giang) giá 1\$50 một hộp.

Thiên truyết!!

2 hèn ngoại thận, hèn to, hèn bé, xung hạ nang, dùng 1, 2, 3, 4 lọ. Bắt cứ lừa, mồi là hai hộp có lèn bằng nhau ngay, giá 0p60 một lọ 6p. 12 lọ.

BÌNH - HƯNG
29, phố Mã Mây, Hanoi
Giấy nộp : 548

các bà các cô

Muốn cho da được mịn, mặt được thêm tươi,
đều nên dùng kem, phấn vệ-sinh

THORIUM RADIA

à base de THORIUM
et de RADIUM

Formule du Docteur Alfred CURIE

KEM 1 lọ: 1\$65
lòng: 1.10

PHẤN

dù các
miếng 1 hộp: 1\$40

CHÍ BẢN TẠI

CÁC HIỆU THUỐC TÂY
COUPARD à HAIPHONG
MUS à SAIGON
VEISSE à PNOM-PENH
IMBERT à HUÉ

Cát phiêu này

(PHONG-HÓA)

Mang lai những hiệu
thuốc kê ở bên sê
được biếu một hộp phấn

THO-RADIA

VIEN - DONG - TON - TICH - HOI

HỘ TÙ BẢN SEQUANAISE THANH BA-TT LẬP NÉN
Công ty vố danh hùn vối 4.000.000 phai-lang
một phần tư da gop rói

Hội đã được quyền kiểm soát của Chính phủ Toàn quyền Đông Phap

Đảng ba Hanoi số 419

GIÚP NGƯỜI ĐỂ DANH TIỀN

Tổng - cục ở Hanoi — 32, phố Paul-Bert — Giấy hối số 892
Số Quản lý ở Saigon — 68, Bd. Charner — Giấy hối số 1099

BẢNG XỔ SỐ HOÀN TIỀN THÁNG JUIN 1934

Mở ngày thứ sáu 29 Juin 1934 tại sở Tổng-cục ở Hanoi, số 32 phố Paul-Bert, do ông Goutelle, kế-toán chuyen-môn, chủ-tua, ông Nguyễn Văn-Khanh và ông Lê-van-Thu đù tua, cũng trước mặt quan kiem-sat của Chính-phu.

XỔ SỐ	SỐ PHIẾU ĐÃ TRUNG	TÊN HỘ NGƯỜI CÓ PHIẾU TRÚNG
Lần mở trước trúng: 5.000\$	10954	Lê Trọng-Phu, Kiếm-Sứ trong bộ tại Hué có phiếu 200\$, đã gop 5\$, trúng lĩnh về . . . . . 1.000 \$ 00
	2367	Paul Goyot, 256 phố Gallieni Saigon, đã gop 50\$, trúng lĩnh về . . . . . 1.000 \$ 00
	3250	1) Nhũng phiếu này ở Saigon không 2) hoàn lại vì tiền tháng chưa đóng 3)
	3250	4) Phạm Văn-Đen Cho-lon, phiếu này trúng được lĩnh về . . . . . 200 \$ 00
	3250	Lazare, Siemreap, phiếu này trúng được lĩnh về 200. 00
	7699	Nguyễn Minh-Thúc, Saigon, đã gop 10\$, trúng lĩnh về 500. 00
	9526	Du Thị-Cam, Cho-lon, đã gop 4\$, trúng lĩnh về 200. 00
	12804	Nguyễn Ngọc-Thúc, Cho-lon, đã gop 2\$, trúng lĩnh về 200. 00
	15374	Đào Ngọc-Hanh, P. T. T. T. H., đã gop 1\$, trúng lĩnh về 200. 00
	163	Phiếu này 1.000\$ vốn & Nguo-dinh không được miễn trừ, vì tiền tháng chưa đóng. A. Phiếu 500\$ ở Kompongcham. 3332 không miễn trừ, vì tiền tháng chưa đóng
	3332	B Phiếu 500\$ ở Takeo, 3332 không được miễn trừ, tiền tháng chưa đóng
Lần mở thứ ba khỏi phải đóng tiền	8600	Bùi Văn-Mat, Thủ Đức, đã gop 4\$ trúng lĩnh phiếu miễn-trừ 200\$ có thể bán lại ngay . . . . . 101 \$ 60
	9943	Võ Văn-Nam, Kampot, đã gop 3\$ trúng lĩnh phiếu miễn-trừ 200\$ có thể bán lại ngay 101. 20
	12098	Nguyễn Thị-Nha, Nha-trang, đã gop 2\$, trúng lĩnh phiếu miễn trừ 200\$ có thể bán lại ngay 100. 80
	17590	Phiếu này chưa lưu hành.

Kỳ mở số sau định vào ngày thứ hai 30 Juillet 1934, tại sở
Quản lý số 68 phố Charner Saigon.

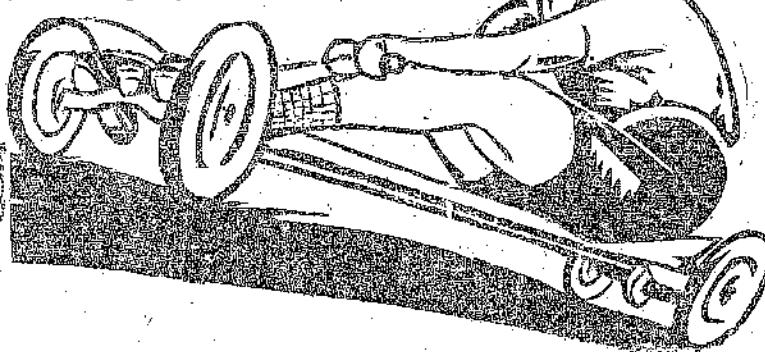
Món tiền hoàn lại về cuộc xổ số to nhất kỳ tháng Juillet định là:
5.000\$ cho những phiếu 1000\$ vốn

2.500\$	"	500\$ "
1.000\$	"	200\$ "

Muốn cho trẻ con được khỏe mạnh, bạo giòn, nhanh nhẹn, thi
không có cách gì công hiệu bằng cho dùng AUTOFORT của nhà :

PHÚC-LONG

43, Rue des Graines, Hanoi
(Phố hàng Đậu) — Tel. 251

GIÁ BÁN LẺ LÀ 3\$50 MỘT CHIẾC
BÁN BUÔN TỪ 10 CHIẾC GIỚI LÊN CÓ GIÁ RIÊNG

SUA

NESTLE

HILLE CON CHIM

SỮ KHỎE CỦA TRẺ CON

BAO THẦU CHO
CHINH PHU PHAP

Độc quyền bán cho các nhà thương, các
nhà hộ sinh và các phi thương binh, v.v.
ở Trung-kỳ, Bắc-kỳ và Cao-mèn.

BÀI HÁT MỪNG BẮC-KỲ NAM-TƯU

Ta vè, ta tắm áo ta, Ao ta tắm mát rượu nhà uống ngon
Nghỉ thoái sống cạn đá mòn. Ai hay quốc-túy lai còn có nay.

Nam nhân, nam-tưu

Người Annam nay uống rượu annam.

Thát tha hồ cắt chén với tri-âm,

Bồ nhô vung thương thầm bảo nhung lục.

Chát gạo có say không nhức óc.

Hoi men cùng nhấp lai mềm môi.

Trái tang thương non nước dày voi ;

Còn chút đó cuộc đời chưa đáng chán.

Rót đầy chén, uống choi cho cạn,

Họ nhà Tiên, nào những bạn Lưu-linh.

Yêu nhau một hộp cung tình.

Công ty vừa nhận được bài hát trên này của nhà thi-sĩ Tân-dà

TÂN-DÀ NGUYỄN-KHẮC-HIẾU

gửi mừng. Vây xin cờ nhồi chán trọng cảm ơn soan-giả và đăng để

quốc-dân đồng lâm.

CÔNG-TY RƯỢU VĂN-DIỀN lai cho

chaussures

D'ENFANTS.

Pratiques, confortable, higiéni-
que bon marché. Eté 1934.
Fabrication à la machine.

VANTOAN RUE DE LA SOIE
N° 95 - HANOI

CÁC QUÝ-KHÁCH HỘI CHO ĐƯỢC
NƯỚC HOA NGUYỄN CHẤT

HIỆU CON VOI

1 lô, 3 grammes 0\$20, 1 tá 2\$00, 10 tá 18\$00

1 lô, 6 grammes 0.30, 1 tá 3.00, 10 tá 27.00

1 lô, 20 grammes 0.70, 1 tá 7.00, 10 tá 63.00

PHÚC-LỢI, 78, Paul Doumer, Haiphong, bán buôn và bán lẻ.

ĐẠI-LÝ: MM. Phạm-hạ-Huyền 36 Rue Sabourain Saigon — Đồng-Dức 64 Rue des Can-
onais Hanoi — Thiên-Thành phố Khách Nam-dịnh — Phúc-Thịnh phố Gia-long Hué.

THUỐC LẨU

khỏi rút hán!!!

Bát cù nặng nhẹ, chỉ dùng nhẹ 2, 3 hộp.
nặng 5, 6 hộp là khỏi rút hán. 0\$50 1 lô.
Bán ở BINH-HUNG 89, phố Mã-mây, Hanoi

GIANG - MAI

Chóng tuyệt nọc!!

Nồi hạch, dát thịt, sot, minh mây mần tié
bát cù nặng nhẹ, v. v...

Dùng 1, 2, 3 lô, giá 0\$70 1 lô khỏi rút ngay.

Bán ở BINH-HUNG, 89, Phố Mã-mây, Hanoi

VIN 33500

RƯỢU VỎ

VIN 33500

dùng ch

đàn bà ở cũ thì không gì bằng

GIÁ . . . 2 : 10 MỘT LITRE .

BÁN TẠI

PHARMACIE CHAVAGNE

59 RUE PAUL BERT - HANOI

PHARMACIE BROU/MICHE

36 B' PAUL BERT - HAIPHON